

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Rok obhajoby: 2015

Jméno autora: Martin Kalina

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

Katedra inženýrské pedagogiky

Volnočasové aktivity a výběr střední školy

Leisure and High School Choice

Autor:	Martin Kalina
Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Vedoucí práce:	Doc. PhDr. Dana Dobrovská, CSc.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze podklady (literaturu, projekty, SW, atd.) uvedené v příloženém seznamu.

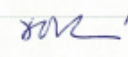
Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne

Podpis

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Akademický rok:	2012/2013
Jméno a příjmení, titul/y studenta/studentky:	Martin Kalina
Zadávací katedra:	Katedra inženýrské pedagogiky
Téma bakalářské práce v českém jazyce:	Volnočasové aktivity a výběr střední školy.
Téma bakalářské práce v anglickém jazyce:	Leisure and High School Choice
Cíl bakalářské práce (1 – 2 věty)	U vybraného vzorku respondentů zjistit, jaký vliv na výběr střední školy měla jejich volnočasová aktivita, provozovaná během povinné školní docházky.
Stručný obsah, popis tématu, zvolených metod:	Obsah – popis tématu Na trhu práce dlouhodobě chybějí technicky vzdělaní odborníci, absolventi středních i vysokých škol. Jednou z cest, jak motivovat mládež ke studiu technických oborů, je podchycení zájmu o techniku prostřednictvím volnočasových aktivit již na základní škole. Bakalářská práce bude téma studovat prostřednictvím dotazování frekventantů technických kroužků z Domů dětí a mládeže. Kombinací rozhovorů a dotazníků získáme vhled do motivace volby technicky zaměřené střední školy.
Jméno, příjmení, tituly vedoucího/vedoucí bakalářské práce:	Doc. PhDr. Dana Dobrovská, CSc.
Souhlas vedoucího/vedoucí bakalářské práce:	4. 12. 12 (datum, podpis)
Termín zadání práce:	7. prosince 2012
Termín odevzdání práce:	10. května 2013

 3.4.2012
(datum, podpis)

Ing. Pavel Andres, Ph.D.
vedoucí katedry inženýrské pedagogiky
MÚVS ČVUT

(datum, podpis)

prof. Ing. Vladimír Kučera, DrSc. Dr.h.c.
ředitel MÚVS ČVUT

Potvrzení studenta/studentky o seznámení se s podmínkami pro zpracování bakalářské práce.

Datum, podpis: 4.12.2012

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce Doc. PhDr. Daně Dobrovské, CSc. za cenné rady a připomínky, které mi poskytovala v průběhu vzniku této bakalářské práce.

Dále děkuji Mgr. Františku Pechlátovi, Bc. Jiřímu Rudolfovi a dalším volnočasovým pedagogům za pomoc při sběru dat, průběžnou oponenturu i technickou pomoc při konečném zpracování práce. Poděkování patří i vedoucím pracovníkům obou specializovaných zařízení při Domech dětí za souhlas s provedením pedagogického výzkumu.

V neposlední řadě děkuji své manželce Jitce, dětem Martinovi a Janě za velkou dávku morální podpory a tolerance po celou dobu mého studia.

Anotace

Práce se zabývá analýzou vlivu volnočasových aktivit žáků základních škol, vedoucích k jejich rozhodnutí o zahájení studia na středních školách technického zaměření.

Cílem práce je zjistit, zda zájmová technická je motivujícím faktorem pro výběr dalšího studia, profesní orientace a tím i možného pracovního uplatnění. Oporou je studium odborné literatury vztahující se k volbě střední školy, volbě povolání a volnému času.

Výzkumná část je zaměřena na dvě volnočasová střediska obdobného technického charakteru pro děti a mládež ve zcela odlišně velkých aglomeracích.

Klíčová slova: volný čas, žák, technický koníček, motivace, volba střední školy.

Annotation

This bachelor thesis analyzes the influence of junior school pupils' leisure activities, leading to the resolution about initiating the study at secondary engineering schools. The purpose of the paper is to determine whether the technical interest is the motivating factor for choosing further study, career orientation and thus the potential employment. Basis of the study were reference books related to the choice of school, job choice and leisure. The examination part is focused on two leisure centers with similar technical character, intended for children and youth, located in a different metropolitan areas.

Keywords: leisure, pupil, technical hobby, motivation, secondary school choice.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Teoretická část	7
2.1	Aktuální stav řešené problematiky	7
2.2	Problematika volby povolání	7
2.3	Faktory ovlivňující volbu povolání.....	10
2.4	Předpoklady volby povolání	14
2.5	Teorie profesní volby.....	16
2.6	Volnočasové aktivity s technickým zaměřením	18
3	Empirické šetření.....	20
3.1	Cíl práce	20
3.2	Použité metody šetření	21
3.3	Místo šetření.....	21
3.4	Návrh a realizace dotazníku.....	22
3.5	Způsob zpracování výsledků	23
3.6	Výsledky šetření	24
4	Závěr	68
	Seznam použité literatury.....	70
	Seznam tabulek	72
	Přílohy.....	73

1 Úvod

Práce se zabývá zkoumáním vlivu trávení volného času v mimoškolních technických kurzech (kroužcích) pro děti na jejich rozhodování o výběru střední školy a volby profesního směřování.

Předmětem výzkumu jsou frekventanti technických kroužků navštěvující dva Domy dětí a mládeže, respektive Stanici techniků DDM hlavního města Prahy a Technický klub mládeže Litoměřice.

Volba střední školy patří mezi první životní rozhodnutí dospívajícího člověka. Situace dnešní mládeže je mnohem těžší než u předchozích generací, které se zpravidla věnovaly původní vystudované profesi po většinu svého aktivního života. To je v současné společnosti, která prodělává neustálé ekonomické, politické a tím i společenské změny téměř nemožné. Právě proto by měl každý mladý člověk k tomuto rozhodovacímu procesu přistupovat svědomitě s maximem odpovědnosti a rozvahy.

Je nezbytné zvážit veškeré okolnosti a dosavadní získané zkušenosti. Náročné rozhodování totiž komplikují vývojové procesy jedince spojené s dospíváním. Výše uvedené v nemalé míře ovlivňují i neustálé změny v nabídce a poptávce na trhu práce.

Významnou roli v procesu volby dalšího vzdělávání mají kromě rodičů pedagogičtí pracovníci základních i středních škol, výchovní poradci, ale i volnočasoví pedagogové a vedoucí zájmových kroužků. K usnadnění jejich pozice by mohly sloužit právě výsledky vzešlé z této práce.

Současný pohled na techniku, řemesla a veškeré manuální činnosti je dán nedostačující popularizací, prezentací a nepříznivou image techniky vyjma informačních technologií. Již delší dobu se projevuje nezájem mládeže o technické disciplíny a studium technických oborů, včetně řemeslných. To se samozřejmě odráží na trhu práce, kde ve stále větší míře dlouhodobě chybí technicky vzdělaní odborníci, nejen absolventi středních a vysokých škol, ale i osoby vyučené řemeslům.

V mnoha případech se bohužel rozhodujícími kritérii pro výběr střední školy stávají faktory pro budoucí život méně podstatné, jako je lehké nebo žádné přijímací řízení,

průběh studia, blízkost k trvalému bydlišti, snadná dostupnost maturity a společenské postavení po dostudování. Mnozí z takových absolventů jsou však po dokončení studia nezaměstnatelní, neboť po jejich profesi není na trhu práce poptávka.

Cílem teoretické části bakalářské práce je shrnutí současných poznatků z oblasti problematiky volby střední školy, profesní orientace a povolání ve vztahu k volnočasovým aktivitám a formulování předpokladů pro volbu studia na střední škole technického zaměření.

Cílem praktické části bakalářské práce je provedení výzkumného (dotazníkového) šetření, zaměřeného na kritéria, preference a vlivy volnočasových aktivit, které vedou žáky ke studiu na střední škole technického zaměření. Získaná a vyhodnocená data z průzkumného šetření a analýzy dostupných dokumentů budou součástí praktické části práce.

Po této (úvodní) kapitole následuje kapitola – 2 „Teoretická část“, která poskytuje základní informace o kontextu, ze kterého vychází tato práce. Kapitola prezentuje informace, které jsou z pohledu problematiky určující.

Následující praktická kapitola číslo 3 – „Empirické šetření“ se zabývá výzkumem spojitosti mezi navštěvováním mimoškolního zájmového kroužku, volbou povolání a návrhy doporučení.

Kapitola 4 – „Závěr“ shrnuje celou práci a dosažené výsledky.

2 Teoretická část

Volbu povolání, která dle typu zvoleného sekundárního vzdělávacího ústavu může splývat s výběrem střední školy¹(pokud se jedná o střední odborná učiliště, zde není předpoklad přípravy na profesní dráhu dalším studiem na vysoké škole), ovlivňují vnitřní a vnější činitelé. Mezi ně se řadí například studijní výsledky, zdravotní předpoklady, záliby, sociální původ, škola, rodina a kamarádi. Je třeba zabývat se především motivací, která může být při volbě povolání určující. Působením rodičů a pedagogických pracovníků by měla být usměrňována představením nepovrchních hodnot. Motivací jedince je přirozená touha rozvíjet se v oblastech svého zájmu, být v nich úspěšný a být za ně oceňován. V zájmové činnosti získávají jedinci sociální kontakty, přátelské vazby a upevňují si své sociální postavení. V oblasti technických zájmových aktivit se k výše uvedeným motivačním faktorům přidávají i faktory „objevitelské“, řešení konkrétního technického problému pomocí rozvoje teoretických a praktických dovedností. Přiřazení priority zájmové činnosti lze považovat za jeden z významných motivačních faktorů.

2.1 Aktuální stav řešené problematiky

Autorovi této akademické práce není známo, že by existovala vědecká publikace zabývající se přímým vlivem trávení volného času v technicky zaměřených kroužcích na volbu školy a profese obdobného zaměření.

2.2 Problematika volby povolání

Rozhodnutí o povolání a volbě střední školy je pro žáky devátých tříd základní školy jedním z prvních důležitých životních kroků. Vzdělání má přímý vliv na budoucí

¹ Pro zjednodušení bude v této práci používáno sousloví „střední škola“ jako zkratka pro střední školy, střední odborná učiliště, odborná učiliště a učiliště tam, kde není uvedeno jinak.

postavení mladého člověka ve společnosti, jeho materiální zabezpečení i psychickou pohodu. Toto rozhodnutí je o to náročnější, že probíhá v období náročného fyzického a duševního dospívání. Z uvedených důvodů je třeba mu věnovat zvýšenou pozornost.

Lze obecně tvrdit, že na děti nejvíce (protože nejintenzivněji) působí jejich rodinní příslušníci. V další části této kapitoly však budou rozebrány i další vlivy, a to s ohledem na budoucí profesní dráhu dětí.

2.2.1 Základní pojmy

Volba povolání je proces zahrnující rozhodování o volbě studia nebo přípravy na povolání, konkrétního povolání a celou profesní dráhu člověka. Je součástí celkového vývoje osobnosti (Průcha a kol., 2001). Tento pojem je definován širěji, než je třeba pro účely této práce, neboť zahrnuje kromě výchovy k výběru a výběr povolání samotný i např. činnosti spadající pod rekvalifikaci.

Pojem **volného času** je relativně nový, vznikl z nutnosti rozlišit čas povinností, pracovní dobu a čas volna. Za předchůdce pojmu volný čas můžeme považovat například výraz svátek (v minulosti převážně církevní). Pojetí volného času a jeho terminologie prošly historickým vývojem, včetně názoru, že je časem promarněným a neproduktivním, jak tvrdily některé teorie ještě z počátku 20. století. V současnosti převládá názor, že volný čas je dobou relaxace, regenerace, kompenzace, sociální prevence ale i výchovy

a sebevýchovy. Je především časem, který člověku, v našem případě dospívajícímu, zbývá po splnění školních povinností. Dle Průchy, Mareše a Walterové je volný čas možno chápat jako opak doby práce a povinností, dobu nutnou k reprodukci sil (Průcha a kol., 2001). Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění (Pávková a kol., 2008).

Podle citovaného pedagogického slovníku je hlavním obsahem **profesní orientace** utváření a rozvíjení reálného profesního cíle a perspektivy mladého člověka, jeho vlastností a schopností významných pro proces volby povolání, jeho vykonávání a eventuálně rekvalifikace. Profesní orientace je také jedním z úkolů, které plní výchovné poradenství pro žáky základních, středních a speciálních škol. Součástí vzdělání je také výchova k volbě povolání.

Povolání lze definovat jako pravidelně vykonávanou pracovní činnost, a to za odměnu. Zákon o zaměstnanosti (§5 písmeno f zákona č. 435/2004 Sb.) povolání definuje jako standardizovaný souhrn pracovních činností podle jejich obvyklého seskupení na trhu práce, jejichž výkon předpokládá určitou odbornou a další způsobilost.

2.2.2 Hlavní problémy volby povolání

Obtížnost rozhodnutí o dalším směřování po ukončení povinné školní docházky, spočívá v jeho komplexnosti, podporované pocitem jisté fatálnosti.

Jednak je při rozhodnutí třeba brát v potaz mnoho faktorů, mladý člověk se ocitá v situaci, kdy se mu nabízí mnoho informací a názorů. Musí si vytvořit vlastní závěr ve věku kdy je téměř ještě dítětem a v plné šíři si nemůže uvědomit dopady svých rozhodnutí. K poradenství stran u tohoto rozhodnutí je třeba přistupovat velmi obezřetně, aby žák neměl pocit, že je do něčeho nucen, že není dostatečně oceňován jeho názor. Zároveň je třeba jej seznámit s realitou a interpretovat mu možné dopady jeho tužeb.

Za nepříznivé faktory při formulaci rozhodnutí lze tedy v první řadě považovat nízkou úroveň informovanosti žáků o „dospělém“ světě práce a jednotlivých povoláních. Studenti nejsou pro nedostatek zkušeností přirozeně seznámeni se všemi podmínkami výkonu všech zvažovaných povolání (např. úroveň dosaženého vzdělání, zdravotní omezení, dosažení věku), navíc neznají mnohdy poptávku na skutečném trhu práce. Neinformovanost se však může týkat i podmínek zvažovaného studia, byť v době informačních technologií je považován tento problém za méně obtížný, neboť děti jsou schopné samostatného vyhledávání informací. Také vzdělávací instituce jim obvykle vycházejí vstříc pořádáním různých akcí (typicky „Dny otevřených dveří“).

Je přirozené, že dospívající nemají zcela konkrétní představu o budoucnosti a jejich zamýšlení se nad volbou povolání může ještě dojít v průběhu dalšího studia změn. Souvisejícím problematickým faktorem je také subjektivní vnímání vlastních schopností a předpokladů, byť toto nemusí postihovat jen děti. V tomto posledním bodě lze spatřit potenciál pro pomoc ze strany rodiny, která zná své členy nejlépe a myslí to s nimi zpravidla dobře. Děti se před konečnou volbou cítí nejistě a potřebují potvrdit

a podpořit ve svých představách. Nejdůležitějšími institucemi, které dlouhodobě sehrávají v této oblasti rozhodující roli, jsou rodina a škola (Hladě, 2012).

2.3 Faktory ovlivňující volbu povolání

Pro lepší pochopení a hlubší úroveň poznání se tato podkapitola blíže věnuje některým shora uvedeným faktorům majícím vliv při rozhodování o profesi.

2.3.1 Osoby blízké

Role rodičů při formování osobnosti mladého člověka je neoddiskutovatelná, dále je třeba také přihlížet k postojům, které dítě přebírá od svých vrstevníků.

Rodina je primární skupinou, kterou si nevybíráme, ale vztahy v ní jsou pro každého tím nejvýznamnějším a široce i hluboce formujícím sociálním prostředím (Čačka, 2000). Dle některých výzkumů (Trhlíková a kol., 2008) se řídí doporučením a radami rodičů cca 78% adolescentů. Dále je známá přímá úměra mezi dosaženým vzděláním

a socioekonomickým postavením rodičů na přenášení jejich vlivu na žáka. Rodina je dle Čačky (2000) zdrojem poznání i zkušeností, na druhou stranu je třeba ochoty dospělých příslušníků rodiny k vhodnému způsobu podání informací žákům. I k tomu je třeba mít určité základní předpoklady hmotné i duševní vyspělosti, ideálně podporované sounáležitostí rodiny, která vloh a zájmy nezletilého podporuje a směřuje k možným trvalejším zaměřením jeho pozornosti. Na druhou stranu samozřejmě může dojít

i k negativním případům, kdy rodič promítá do dítěte své nenaplněné tužby a neohlíží se na jeho předpoklady ani přání. Rodič musí postupovat citlivě, se zájmem a s ohledy na názory a schopnosti dítěte.

Snaha o osamostatnění, které by poskytlo potřebný prostor pro další vývoj osobnosti, bývá doprovázena orientací i na jiné sociální skupiny, než je rodina. Pro pubescenta mají zvyšující se význam vrstevníci s jemu podobnými problémy, kteří jsou ve vztahu k němu v rovnocenném postavení. Jsou jeho generační skupinou, s níž sdílí názory, hodnoty a normy i preferovaný způsob života (Vágnerová, 2005). Působení vrstevníků je tedy spíše nepřímé, referenční skupina pomáhá studentovi formulovat jeho názory

a přání. Výhodou je otevřenost v názorech. Podle některých autorů (Hladío, 2012) však důležitost této sociální skupiny v rozhodování dítěte stoupá.

2.3.2 Školská zařízení

Školská zařízení by měla plnit funkci motivační a sloužit orientaci žáků v informacích o podstatných faktorech. „Dospívající je formován i řadou výchovných a vzdělávacích institucí. Jsou to zvláště poslední ročníky druhého stupně ZŠ, na kterou pak navazují typy škol odlišné úrovně a orientace vzdělání (gymnázia, odborné školy, učiliště, atp.). Samo zařazení do některé z nich se spolupodílí na utváření osobnosti i představách o budoucím životním stylu. Učení přestává být už jen „něčím vedle jiných forem činnosti a zábavy“, ale dříve či později zpravidla splyne s životními perspektivami adolescenta. Stává se pak osou, po které mladiství zamýšlí realizovat svůj vlastní život, k tomu se vztahuje i výběr kontaktů, volba zájmů atp. S věkem význam samotného prospěchu pro sebeocnění, či seberealizaci klesá, zato roste význam vyšších útvarů osobnosti (hodnoty, poslání) i činitelů prostředí, zvláště pracovní zařazení (Čačka, 2000). Vliv školy jako instituce, tj. nejen ve smyslu osob tam na žáka působících, je neoddiskutovatelný, plyne již z přirozených odlišností mezi lidmi, kdy každý má vrozené jiné zájmy a škola tyto usměrňuje, tj. může rozvíjející se zájem o určité odvětví v žákovi podpořit, nebo naopak pomáhá odhalit, co by jej v budoucím životě nenaplnovalo. Lze předpokládat, že je jen málo případů, kdy škola žáky v tomto smyslu motivuje negativně.

2.3.3 Média

Hromadné sdělovací prostředky hrají v životě dnešního člověka podstatnou roli kvůli své všudypřítomnosti. Snadnost získání informací lze považovat za pozitivní přínos současné doby, avšak v situaci, kdy zdroje těchto informací nejsou žádným způsobem ověřovány, je třeba jisté obezřelosti. V tomto případě je nutno rozhodujícímu se mladému člověku pomoci a na základě zkušeností mu tyto informace interpretovat, či je dokonce raději ověřit.

2.3.4 Volnočasové aktivity a volnočasoví pedagogové

Lidé přirozeně touží být úspěšní v tom, co dělají, proto prohlubují své znalosti nejraději v oblastech, pro které mají přirozené vlohy. Žáci okolo patnáctého roku věku mají již

obvykle vyhraněné zájmy, a tedy k nim přirozeně při volbě povolání přihlížejí. Dle Čačky (2000) je možné spatřovat lepší orientovanost u dětí, které mají stabilní dlouhodobé zájmy a naopak. Zájmy také odráží vlastnosti osob, proto je důležité, aby si povolané osoby při konzultaci o profesním směřování dětí všímaly, k jakému typu činnosti tíhnou (např. děti se zájmem o „mravenčí práci“ budou pečlivější, klidnější, trpělivější než sportovně orientovaní jedinci). „Zájmy jsou jednou z nejvýznamnějších charakteristik motivace osobnosti k práci. Lidé se svými zájmy výrazně liší, a to nejen jejich zaměřením, ale i trvalostí, hloubkou, šířkou, intenzitou a hodnotou (Hlaďo, 2012).“ Přestože je pro celkovou duševní hygienu člověka potřebné věnovat se rekreačním aktivitám, nelze bohužel všechny promítat do budoucího vzdělávání (např. sbírání pohledů). V případě technicky zaměřených zálib, které jsou od přírody vlastní spíše hochům, by to však platit nemělo.

Obdobně, jako již byl zmíněn vliv rodiny a školy, může pozitivně ovlivnit a napomoci výběru povolání pozitivní zkušenost s osobou volnočasového pedagoga, neboť jde obvykle o osobu mající s žákem společný zájem, a tedy i „společnou řeč“. Dětem je pak méně obtížné se s takovou osobou radit o svých budoucích plánech, neboť pedagoga považují za někoho, koho znají a kdo stojí na jejich straně.

Značnou roli samozřejmě hrají učitelé ve škole, kteří při výchově vedou děti ve zvažovaném smyslu k sebereflexi a měli by jim jít vždy příkladem.

2.3.5 Poradenské služby

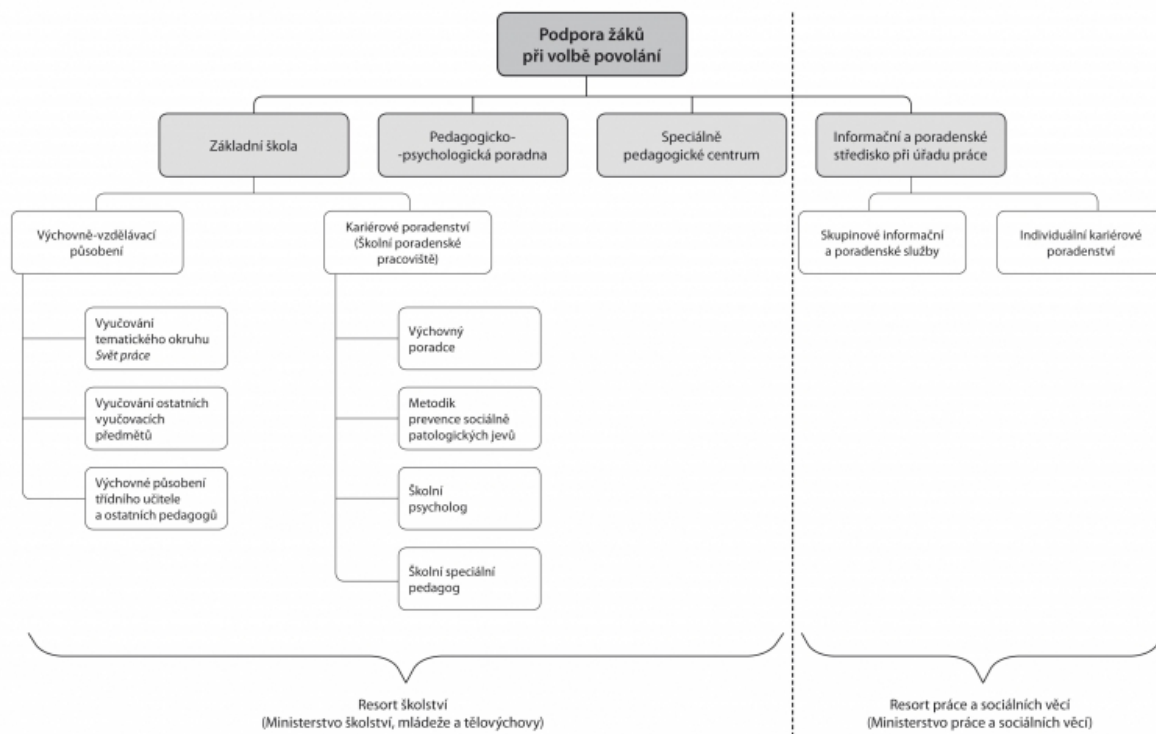
Vzhledem k závažnosti rozhodování o volbě povolání navštíví mnoho dětí jednorázově i služby odborně zaměřeného poradenství. Na půdě školy je také obvykle možné využít znalostí výchovného poradce. V tomto případě lze shledat výhodu v tom, že se dítě s vyučujícím může již lépe znát, více se mu otevřít a naopak pedagog zná schopnosti a zaměření dítěte lépe než si ono samo může uvědomit, a to na rozdíl od rodičů bez citového zkreslení.

Role výchovných poradců je spíše informační a administrativní, poradce může spolupracovat s ostatními zainteresovanými učiteli (s třídním učitelem) i rodiči. Naopak školní psycholog se zabývá prováděním pedagogicko-psychologické diagnostiky v souvislosti s profesní orientací žáků, a to ve spolupráci s učiteli odpovídající aprobace.

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují hlubší odbornou pomoc žákům a jejich rodičům při volbě studijního a profesního uplatnění po absolvování základní, (tj. posouzení intelektových a osobnostních předpokladů pro studium) poradenskou pomoc při výběru vhodného studijního nebo učebního oboru, zaměstnání, informace o školách a další služby. Pedagogicko-psychologické poradny jsou jedním z hlavních partnerů škol při zabezpečování kariérového poradenství (Hlaďo, 2012).

Lze očekávat, že manuálně či technicky zaměřené děti budou tíhnout k jednostrannějšímu vzdělání, než jsou všeobecná gymnázia, tj. ke středním odborným školám a odborným učilištím. S ohledem na uvedené by se měl i odborný poradce výběru povolání zajímat o záliby dítěte.

Závěrem této podkapitoly je přiloženo přehledné grafické znázornění podpory žáků při výběru povolání, z kterého je viditelné, že se nejedná o jednostrannou činnost, neboť je zapojených více státní rezortů. Zapojení Ministerstva práce (resp. Úřadů práce) se samozřejmě může týkat pouze dospělých osob, např. při rekvalifikaci (Hlaďo, 2008).

Dle Hlaďo, 2008

2.4 Předpoklady volby povolání

Předpoklady pro volbu povolání usměrňuje sebehodnocení. Dospívající člověk by se měl sebehodnocení přirozeně učit v období navštěvování základní školy tak, aby byl při této vnitřní činnosti objektivní, tj. aby vzal v potaz všechna kritéria a zabýval se jimi se spravedlivou mírou. Sebehodnocením je na tomto místě myšleno vlastní ocenění se.

Schopnosti, které člověk v průběhu života získává, jsou vlastnosti osobnosti, které umožňují naučit se určitým činnostem a (dobře) je vykonávat. U každého člověka samozřejmě nalézáme rozdílný soubor schopností. V pedagogickém slovníku (Průcha a kol., 2001) lze nalézt tuto definici: „schopnost je individuální potenciál člověka pro provádění určité činnosti v budoucnu“. Schopnosti lze dělit z různých hledisek. V psychologii (Čáp a Mareš, 2007) lze nalézt ku příkladu následující dělení:

1. verbální (slovní porozumění, myšlení)
2. numerické (početní)
3. prostorové (schopnosti prostorových představ)
4. paměťové (dobře vnímat a odlišovat barvy, zvuky, tóny)
5. umělecké
6. sportovní
7. technické
8. sociální (schopnosti ke komunikaci)

Souhrnným pojmem „intelligence“ jsou nazývány schopnosti týkající se řešení různých problémů. Intelligence je často předmětem zkoumání při tvorbě doporučení k volbě školy prostřednictvím speciálních inteligenčních testů. Tyto testy jsou samozřejmě vždy uzpůsobovány věku zkoumaných osob.

Od intelligence se odlišují vlohy jako vrozené předpoklady pro určité činnosti. Vlohou je typicky hudební sluch. Vyhraněné nadání se označuje v extrémních a výjimečných případech jako talent. Soubor vloh se označuje pojmem nadání. Pedagogický slovník (Průcha a kol., 2001) zdůrazňuje výjimečnost výskytu vloh ve srovnání s běžnou populací.

Za ideální vlohu pro studium technických předmětů je považováno nadání rukodělného typu. Při studiu technicky zaměřených škol je kladen důraz na dovednosti, tedy učením získané způsobilosti k provádění určitých činností vhodnou (naučenou) metodou. Výsledkem tedy je, že student má určitou sumu vědomostí a zkušeností k tomu, aby danou činnost mohl vykonávat. Získání určité dovednosti znamená, že se naučil, co má dělat (má příslušné vědomosti) a jak to má dělat (dokáže přenést své vědomosti do praxe). Dovednosti obecně se dle pedagogického slovníku dělí na

1. senzomotorické
2. intelektové
3. pracovní
4. komunikační
5. sociální
6. afektivní

Při manuálních činnostech je také oceňována tvořivost, neboli kreativita.

Dalším předpokladem, obzvláště důležitým pro účely této práce, jsou zájmy, neboli hobby, koníčky, naplňující volný čas jak byl definován dříve v této práci. Zájmy jsou podstatné z důvodu, že pomáhají rozvíjet osobnost člověka. Většina lidí má obvykle několik zájmů zároveň. Zájmy v průběhu života získáváme i opouštíme, neustále nás formují a obohacují, a proto jsou důležité i ve volbě profese, kterou nám mohou pomoci usměrnit tak, aby byla volba pro nás výhodná a vhodná. Dle Čačky (2000) zájem zahrnuje a rozvíjí poznávací, citovou a volní stránku duševního dění osobnosti, neboť zájem je náklonnost k předmětu, který je pro nás považován z různých důvodů za hodnotný.

Dalším důležitým faktorem, který by měl být vždy brán v potaz, jsou osobní, povahové, vlastnosti. U dětí ve věku okolo patnáctého roku je již dobře rozpoznatelná vytrvalost, nápaditost, schopnost jednat s lidmi. Tyto faktory mohou významně napomoci při volbě profese.

Pro účely výkonu některých profesí je nutná také jistá zdravotní (fyzická) způsobilost. Může se jednat o fyzickou zdatnost (fyzicky náročná manuální povolání) či nenarušené čivy. Dále existují povolání, u kterých se předpokládá škodlivý faktor, riziko ohrožení zdraví nebo je „jen“ vykonáváno v určitém prostředí, které není vhodné pro každého

(např. práce se zvířaty nebude vhodná pro alergiky). Toto vše je třeba vzít v úvahu předem, případně svou volbu konzultovat se specializovaným lékařem.

2.5 Teorie profesní volby

Zakladatelem teorií volby povolání je sociolog Talcott Parsons, který v roce 1909 vydal knihu nazvanou Volba povolání. Dle jeho teorie spočívá úspěch při volbě v sebepoznání a jeho vyvážené kombinaci s poznáním trhu práce, tj. jde o nalezení místa pro sebe na trhu práce (Berný a kol., 2002).

Kolem roku 1950 vznikla teorie zvaná po jejím zakladateli Ginzbergovi. O něm hovoří i Hlaďo. Dle Ginzberga je profesní volba dlouhodobým nezvratným procesem, který trvá asi 6 let lidského věku (od 11 do 17 let dítěte). Význam této teorie pro dnešní poradenství spočívá v důrazu zapojení individuálního rozhodnutí jedince, který musí projít určitými vývojovými fázemi tvorby rozhodnutí. Je podstatné si uvědomit, že v době, kdy si žák volí střední školu, není ještě završen vývoj jeho rozhodování a volby profese. Přesto právě volba střední školy determinuje možnosti následné volby povolání.

Na tuto teorii navazuje Super teorií životních stádií (růst, zkoumání a budování pracovní pozice, upevnění dosažené kariéry a odchodu). Tato teorie se zaměřuje na individuum a jeho schopnosti. Z jeho kritiky vznikl nový směr, teorie kariérní vyzrálosti, tj. schopnosti jedince realizovat vhodné kariérní volby.

Velmi známou a vyhledávanou se stala Hollandova teorie profesního rozvoje, původně ze sedmdesátých let, a to pro svou jednoduchost a přístupnost. Volba profese znamená dle této teorie promítnutí osobnosti do světa práce a následnou identifikaci se specifickými profesními stereotypy. Dle Johna Lewise Hollanda totiž existuje mezi typologií osobností a profesí čitelný vztah. Většinu lidí z euroamerické kultury lze údajně zařadit do jedné z šesti osobnostních skupin, tito lidé jsou si vzájemně podobní, a tak také pracují v podobných odvětvích. Tyto údaje do tabulky přehledně zpracoval Mezera (2008).

Pracovní prostředí	Obvyklá povolání	Požadavky a nároky pracovního prostředí	Dominující populace	Odměny a výhody
Realistické R	Odborná řemesla, technické obory, profese ve veřejných službách, práce venku, zpracovatelské a důlní obory (např. automechanik, strojník, technik, čalouník, lesník, hasič, elektromechanik, aj.)	Jasně stanovené, určité a systematické pracovní činnosti s nástroji, stroji, technickým zařízením, materiály, surovinami a zvířaty, výroba oprava a servis. Manuální a technické schopnosti a dovednosti technického myšlení, zručnost	realistické osobnosti pracovníků	konveční hodnoty, užitek, moc, postavení, majetek
Investigativní I	Vědecká, intelektuální a některá technická povolání, vědecké obory a veřejné služby (např. chemik, zvukař, učitel matematiky, pilot, zubař, programátor, aj.)	Systematické studium, výzkum fyzikálních, biologických, společenských nebo kulturních jevů a procesů (pozorování, symbolické, systematické, tvůrčí objevování, jazykové schopnosti, tvůrčí myšlení)	intelektuální osobnosti typy pracovníků	vědecké a duchovní hodnoty a úspěchy
Umělecké A	Umělecké, literární a hudební obory a řemesla, výtvarné a polygrafické obory a povolání (např. učitel hudby, fotograf, spisovatel, novinář, hudebník, architekt, malíř, aranžér, aj.)	Tvorba uměleckých forem a výtvorů. Umělecké schopnosti, tvořivé myšlení a fantazie, hudební, výtvarný nebo literární talent, cit pro hudbu, pohyb, jazyk, tvar a barvy	umělecké osobnosti typy pracovníků	umělecké hodnoty a úspěchy
Sociální S	Výchovná, pedagogická a sociálně interaktivní povolání spojená s péčí o ostatní ve veřejných službách (např. číšník, učitel, pedikér, zdravotní sestra, sociální pracovníce, státní zástupce, psychiatr, personalista, aj.)	Výchova, vzdělávání, informatika, léčba, poradenství, sociální péče a veřejné služby. Schopnost pracovat s lidmi a porozumět jim, sociální cítění a schopnost pomáhat ostatním, organizovat a řídit práci dětí a dospělých	sociální osobnosti typy pracovníků	sociální a etické hodnoty
Podnikavé E	Manažerské, organizační a obchodní obory, prodejní a odbytové služby veřejné služby (např. prodavač, nákupčí, manažer, mistr, burzovní makléř, obchodní zástupce, aj)	Řízení a organizace obchodních či hospodářských činností a pracovních kolektivů, dosahování ekonomického zisku a hospodářských výsledků. Schopnost vést, organizovat a řídit činnost dospělých, podnikavost, schopnost přesvědčovat ostatní	podnikatelské osobnosti typy pracovníků	peníze, moc, postavení
Konformní C	Úřednické, kancelářské a administrativní obory, veřejné služby, obchodní obory, administrativa (např. písařka, sekretářka, operátor výpočetní techniky, účetní, obchodní referentka, aj.)	Manipulace s údaji, čísly, organizace informací, zprávy a činnost, obsluha kancelářské a výpočetní techniky, archivace, dokumentace, aj.)	konvenční osobnosti typy pracovníků	materiální hodnoty, peníze, ekonomické, obchodní úspěchy, závislost konformita

Vlastní zpracování, dle Mezery (2008)

2.6 Volnočasové aktivity s technickým zaměřením

2.6.1 Historie

Počátkem 20. století vznikly paralelně s organizacemi, jejichž těžiště spočívá ve výchově ducha a těla (Sokol, Junák), nové spolky a organizace s technickým zaměřením, některé spolky se transformovaly ze sportovních, velopedistických (cyklistických) klubů. Příkladem je Český autoklub. K rozmachu technických volnočasových aktivit dochází až po první světové válce. Především to byla Masarykova letecká liga (MLL), která vznikla těsně po vzniku samostatné ČSR. Zde byli sdružováni pod heslem „Vzduch je naše moře“ zájemci o letectví a pilotní výcvik. Později i první letečtí modeláři. Z iniciativy pražských modelářů J. Vyskočila, Ing. M. Baitlera, J. Piskáčka, K. Bittnera (pozdějšího leteckého archiváře Národního technického muzea) a P. Pánka (pozdější spisovatel výchovné letecké literatury) vzniká 6. 4. 1921 první modelářský kroužek v ČSR (Grund, 2006).

Po ukončení druhé světové války dochází k znovuoobnovení činnosti většiny za okupace zakázaných prvorepublikových organizací a klubů. Postupně se zapojují do výchovného procesu dětí, mládeže i dospělých a ovlivňují jejich volný čas.

Přelom nastává po únoru roku 1948, kdy dochází k zastavení činnosti mládežnických organizací a jejich nucenému sjednocení pod centrální řízení. Následujícího roku (24. dubna 1949) je založen Český svaz mládeže (ČSM) jako jednotná masová organizace dětí a mládeže, jejíž součástí je Pionýrská organizace. Postupně podle sovětského vzoru vznikají střediska volného času, tzv. „Domy pionýrů a mládeže“, které sdružují různé volnočasové aktivity a „Stanice techniků“ specializující se na konkrétní zájmy, převážně s technickým zaměřením. S nepatrnými obměnami, vyjma velmi krátkého období v letech 1968 – 1970 tento systém fungoval až roku 1989.

Pro výchovu branců a další přípravu pro výkon služby v armádě, ale i k naplnění volnočasových aktivit, především technických, vznikl 2. listopadu 1951 Svaz pro spolupráci s armádou (známější a zažitější pod zkratkou SVAZARM). Odmyslíme-li si ideologii a tehdy nezbytné přednášky politického charakteru, je nutno si přiznat, že obě výše uvedené organizace značnou měrou přispívaly k výchově ve volném čase dětí i mládeže a naplnění jejich volnočasových aktivit. SVAZARM svým působením na mladé

lidi ve své době značně zvýšil úroveň technického myšlení včetně manuální zručnosti. Mnohým tak nepřímo pomohl s rozhodováním o volbě dalšího vzdělávání a profesní kariéry.

2.6.2 Současnost

V letech po roce 1989 došlo ve společnosti k zásadním politickým změnám. To se samozřejmě odráží i v oblasti volného času. Stávající organizace procházejí změnami, případně i zanikají, jiné naopak obnovují svojí činnost. Zaniká například SVAZARM, jehož nástupnickou organizací se stává Sdružení sportovních svazů České republiky (SSSČR), které není již vázáno na armádu.

Oblast výchovy mládeže ve volném čase nejen technického charakteru je v současnosti na bedrech Domů dětí a mládeže, Stanic techniků a volnočasových aktivit pořádaných samotnými školami. Realizace v oblasti výchovy ve volném čase je náročná jak z personálního, tak materiálně technického vybavení. O technických aktivitách to z důvodu potřeby vybavení platí dvojnásob. Teprve v poslední době se technika opět začíná pomalu dostávat do popředí zájmu společnosti, když pracovní trh pociťuje nedostatek absolventů technických oborů, zatím ale pouze některých, především zaměřených na elektrotechniku a stavebnictví. Proto je nutná podpora těchto aktivit především ze strany státu, škol, sponzorů, ale i potenciálních zaměstnavatelů.

3 Empirické šetření

Cílem šetření bylo zjistit vliv volnočasových technických aktivit na volbu typu střední školy. Za tímto účelem byl pro frekventanty kroužků, kteří se rozhodují o dalším vzdělávání sestaven dotazník. Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo

54 respondentů z celkového možného počtu 59 z obou zařízení.

Pro doplnění informací o frekventantech ze strany volnočasových pedagogů (vedoucích a instruktorů) byla zvolena metoda osobního dotazování – strukturovaný rozhovor, který poskytlo 5 vedoucích technických kroužků.

Poznámka: Přestože Stanice techniků DDM hl. m. Prahy byla původně zřízena pro naplnění volnočasových aktivit technického zaměření, tak v době provedení výzkumu, (ve školním roce 2014/2015) zde převládaly co do počtu navštěvujících kroužky netechnického charakteru (tanec, hra na hudební nástroje, bojová umění, aj.).

3.1 Cíl práce

Cílem práce bylo, pomocí dotazování žáků – frekventantů technických zájmových kroužků v zařízeních při Domech dětí zjistit, jaké faktory jsou při volbě studia na střední technicky zaměřené škole dominující. Zda je kromě nejčastějších faktorů, jako je vliv rodičů, kamarádů a spolužáků je stejně rozhodujícím faktorem i technická volnočasová aktivita. Pro zjištění skutečnosti byly stanoveny tři níže uvedené hypotézy:

Hypotéza č. 1 Volba střední školy byla u dotazovaných žáků ovlivněna především rodiči, kamarády, spolužáky a volnočasovými aktivitami.

Hypotéza č. 2 Spektrum a význam motivačních faktorů pro volbu SŠ je u obou dotazovaných skupin žáků podobný.

Hypotéza č. 3 Většina frekventantů technicky zaměřených kroužků DDM dané věkové kategorie si zvolila technicky zaměřenou střední školu.

3.2 Použité metody šetření

Pro frekventanty technických kroužků, tj. pro žáky posledního ročníku ZŠ, kteří se rozhodují o volbě dalšího studia, byl připraven dotazník sestávající se celkem ze 16 otázek. Otázky byly voleny tak, aby přiřaditelné k jednotlivým hypotézám a pro získání ucelenějších informací byl dotazník doplněn otázkami informativního charakteru.

K doplnění informací o frekventantech kroužků byl volnočasové pedagogy připraven strukturovaný rozhovor sestávající se z 10 otázek.

3.3 Místo šetření

Šetření bylo provedeno po předchozím jednání a souhlasu vedoucích pracovníků ve dvou Domech dětí a mládeže, respektive v jejich střediscích zabývajících se technickými aktivitami, konkrétně ve Stanici techniků DDM hlavního města Prahy a v Technickém klub mládeže Litoměřice.

Dotazovanými byli frekventanti technicky zaměřených kroužků, tj. elektrotechnického zaměření (elektronika, robotika), práce na PC (programování, web a webdesign, grafika na počítači), design a architektura i modeláři (letečtí, železniční, MHD). Dále byli osloveni frekventanti kroužku, jehož obsah zaměření se nachází na pomezí techniky a umění, jako je práce s programem Photoshop.

Ze stejně zaměřených zájmových kroužků byli osloveni vedoucí k provedení rozhovorů.

Šetření proběhlo v obou lokalitách v rozmezí od 16. března do 15. dubna 2015,

tj. v době kdy již žáci museli mít odevzdány přihlášky do prvního kola přijímacího řízení na střední školy.

3.4 Návrh a realizace dotazníku

Dotazník pro žáky – frekventanty technicky zaměřených kroužků byl navržen v souladu s hypotézami, které má tato práce potvrdit či vyvrátit. Otázky byly voleny tak, aby byly přiřaditelné k jednotlivým hypotézám a pro ucelenější pohled byl dotazník doplněn otázkami informativního charakteru.

Přiřazení jednotlivých otázek k hypotézám:

Hypotéza č. 1 Volba střední školy byla u dotazovaných žáků ovlivněna především rodiči, kamarády, spolužáky a volnočasovými aktivitami.

- Kdo Tě ovlivnil při úvahách o budoucím oboru studia?
- Co Tě ovlivnilo při úvaze o výběru dalšího studia?
- Kdo Ti pomáhal při rozhodování o budoucím oboru studia?
- Ovlivnilo Tvé rozhodování o budoucím směru studia docházení do kroužku, (technicky zaměřeného klubu)?
- Kde nacházíš největší podporu Tvé hlavní zájmové činnosti?

Hypotéza č. 2 Spektrum a význam motivačních faktorů pro volbu SŠ je u obou dotazovaných skupin žáků podobný (porovnání obou zařízení DDM).

- Kde jsi hledal informace při rozhodování o budoucím oboru studia?
- Vzpomeneš si, kdy ses začal zabývat myšlenkou o studiu na technicky zaměřené střední škole?
- Kolik času týdně věnuješ své hlavní zájmové činnosti?
- Při výběru Tvého budoucího studia a profesní orientace byla Tvá zájmová činnost motivující?

Hypotéza č. 3 Většina frekventantů technicky zaměřených kroužků DDM dané věkové kategorie si zvolila technicky zaměřenou střední školu.

- Domníváš se, že technický obor může být atraktivní a v budoucnosti Ti přinese
- Jaká oblast techniky a přírodních věd Tě nejvíce zajímá?
- Jak dlouho se věnuješ zájmu o techniku?

Společné otázky informativního charakteru:

- Pohlaví
- Věk
- Zapojuješ se v současnosti do nějaké soutěžní činnosti v oboru Tvého odborného zájmu?
- Jaké další zájmové oblasti Tě vážně zajímají?

Kompletní dotazník tvoří přílohu č. 1 této práce.

3.4.1 Strukturovaný rozhovor pro volnočasové pedagogy

S vedoucími kroužků (volnočasovými pedagogy) byl veden strukturovaný rozhovor pro zjištění motivačních faktorů, které z jejich pohledu a dle jejich zkušeností ovlivňují rozhodnutí dětí zapojit se do zájmové činnosti s následnou možností výběru technicky zaměřené střední školy. Tématem rozhovorů byly 3 oblasti.

Oblast č. 1

Jak se děti dostávají k zájmové činnosti a jak jsou v ní podporovány?

Oblast č. 2

Kolik času a jak často se svěřenci věnují zájmové činnosti, zda jim pomáhá ve škole, zda mají, představu o finanční náročnosti a zda dosahují úspěchy?

Oblast č. 3

Zda zájmová činnost ovlivní jejich rozhodování o dalším studiu, jaké mají představy o své budoucnosti?

Kompletní dotazník tvoří přílohu č. 2 této práce.

3.5 Způsob zpracování výsledků

Odevzdané dotazníky, vyplněné od respondentů (rozhodujících se dětí), byly vyhodnoceny po jednotlivých otázkách a výsledky byly zpracovány do tabulek. Způsob vyhodnocení se různí dle typu otázky, u dotazu na pořadí priorit, byla zvolena metoda tzv. „průměrného umístění“. U otázek, kde se jednalo o poměr z celku, bylo

vyhodnocení provedeno v procentech. Zde je nutno upozornit na drobné nepřesnosti zjevné v grafickém vyjádření, protože pro přehlednost byly výsledky jednotlivých odpovědí zaokrouhlovány na celá procenta. To znamená, že celek se může od sta procent lišit jedním procentem kladným i záporným. Ke každé tabulce je pro přehlednost doplněno grafické vyjádření a krátké slovní hodnocení.

Následně je provedeno celkové slovní vyhodnocení, porovnání obou míst šetření, které je pro přehlednost doplněno tabulkou.

U doplňujícího rozhovoru s volnočasovými pedagogy je vyhodnocení pouze slovního charakteru.

3.6 Výsledky šetření

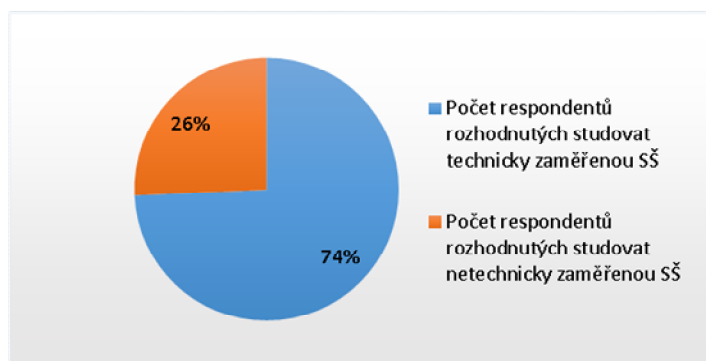
3.6.1 Vyhodnocení dotazníků žáků ZŠ z kroužků Stanice techniků Praha

Počet rozhodujících se (zjištěno dotazováním)	41
Počet rozdaných dotazníků	38
Počet odevzdaných dotazníků	37
Počet zpracovatelných dotazníků	35

Poznámka ke sběru a vyhodnocení dotazníků:

- 1) Při rozdání dotazníků byli respondenti požádáni o vyznačení svého rozhodnutí o studiu na technicky, či netechnicky zaměřené SŠ.
- 2) Z celkového počtu odevzdaných dotazníků byly 2 vyřazeny pro nevyplnění všech dotazovaných položek.
- 3) Výsledky ukazatelů v procentech jsou zaokrouhleny na celá čísla.

Grafické vyjádření poměru frekventantů kroužků rozhodnutých o studiu na technicky, či netechnicky zaměřené škole.

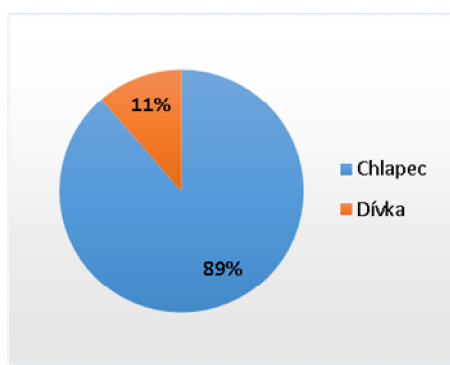

Počet respondentů rozhodnutých studovat technicky zaměřenou SŠ	26
Počet respondentů rozhodnutých studovat netechnicky zaměřenou SŠ	9

Vyhodnocení otázky č. 1

Pohlaví respondenta	Počet
Chlapec	31
Dívka	4

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se chlapců a dívek

Vyhodnocení otázky č. 2

Věk rozhodujících se respondentů	Počet
14 let	2
15 let	29
16 let	4

Respondenti nejčastěji odpověděli, že při rozhodování je ovlivnili rodiče, druhou nejčastější odpovědí bylo ovlivnění od kamarádů a spolužáků, následují odpovědi, že učitelé ze současné školy, volnočasoví pedagogové, jiné osoby – většinou příbuzní. Nejméně byli respondenti ovlivněni výchovnými poradci.

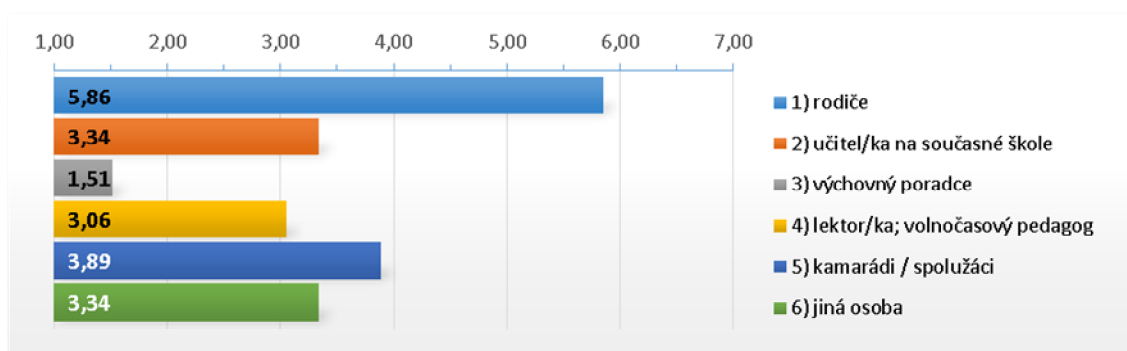
Vyhodnocení otázky č. 4

CoTě ovlivnilo při úvaze o výběru dalšího studia?

Seřaď podle pořadí (1 nejvíce; 7 nejméně)

studijní výsledky	5	4	3	1	3	5	1	1	1	2	1	3	2	3	3	2	2	1	4	1	1	2	1	3	6	3	2	4	3	7	2	3	5	1	2	5,34
dlouhodobý zájem o obor nebo oblast	1	1	1	3	2	4	5	3	5	1	3	1	1	2	4	1	1	2	1	5	5	1	3	4	7	1	1	2	2	1	1	2	4	3	1	5,57
zájmová činnost	2	2	2	4	1	1	4	4	3	3	2	2	5	4	5	3	3	3	3	3	5	2	5	3	2	3	1	4	4	3	1	1	4	3	5,06	
rodinná tradice	3	6	6	6	4	2	3	2	2	7	5	7	6	7	6	5	7	4	6	2	2	6	5	6	5	7	7	5	7	2	5	4	2	2	4	3,29
dostupnost školy a její kredit	6	3	4	2	5	6	2	5	4	4	6	4	3	5	1	4	4	5	2	4	4	3	6	1	1	4	4	6	5	3	4	5	6	5	6	3,94
společenská atraktivita oboru	4	5	5	5	6	3	6	6	6	5	4	5	4	1	2	6	5	6	5	6	6	4	4	2	4	5	5	3	1	5	6	6	3	6	5	3,43
jiné důvody	7	7	7	7	7	7	7	7	7	6	7	6	7	6	7	7	6	7	7	7	7	7	7	7	7	2	6	6	7	6	6	7	7	7	7	1,37

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Respondenti uvedli, že nejčastěji jim s rozhodováním pomáhali rodiče, druhou nejčastější odpovědí byli kamarádi a spolužáci. Se shodným hodnocením na třetím místě uvádějí učitele ze současné školy a jiné osoby, což dle dotazovných byli sourozenci, příbuzní a známí rodičů. V pořadí následují volnočasoví pedagogové a výchovní poradci.

Vyhodnocení otázky č. 6

Kde jsi hledal informace při rozhodování o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí (1 nejvíce; 6 nejméně)

na internetu	1	4	4	1	1	2	2	1	1	3	1	3	1	2	1	4	2	2	3	1	2	1	1	2	1	3	2	2	1	2	1	2	1	2	5,14	
v současné škole; zŠ	6	5	3	3	5	1	1	6	5	1	3	1	3	5	2	3	1	3	3	4	5	4	5	3	5	6	1	4	6	3	3	5	1	2	3	3,57
v budoucí škole	4	2	2	2	2	6	3	3	2	2	2	2	2	1	3	1	3	4	1	2	2	3	3	2	4	2	2	3	3	2	6	2	5	3	5	4,26
od starších kamarádů, studentů technické školy	3	3	1	4	4	3	4	2	3	4	5	4	4	3	5	2	5	5	4	1	3	1	2	4	1	3	4	1	1	5	5	6	6	6	6	3,49
v zájmové činnosti	5	6	5	5	3	4	5	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	1	5	5	4	5	4	5	6	4	5	5	4	4	4	3	3	5	1	2,69
ostatní	2	1	6	6	6	6	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	3	5	6	6	5	6	1	4	4	4	4	1,83	

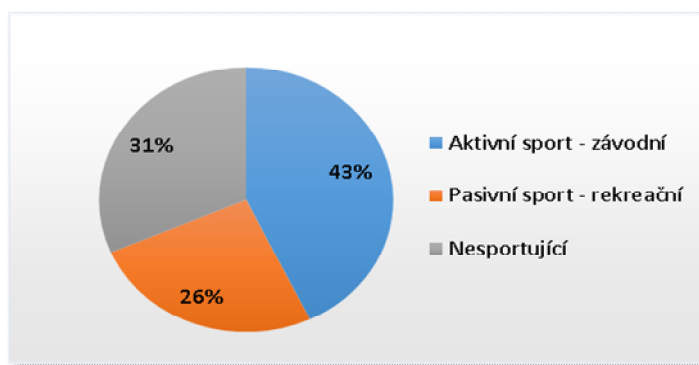
biologie a životní prostředí. Se shodným poměrem škálu odpovědí uzavírají společenské vědy a literatura.

Vyhodnocení otázky č. 16 – doplňující

Aktivita při rovozování sportu

Aktivní sport – závodní	15
Pasivní sport – rekreační	9
Nesportující	11

Grafické vyjádření sportovní aktivity rozhodujících se respondentů

Nejčastější odpovědí respondentů byl aktivní – závodní sport, druhou nejrozšířenější odpovědí byli nesportovci, třetí v pořadí sportovci rekreační.

3.6.2 Vyhodnocení dotazníků žáků ZŠ z kroužků Technického klubu mládeže

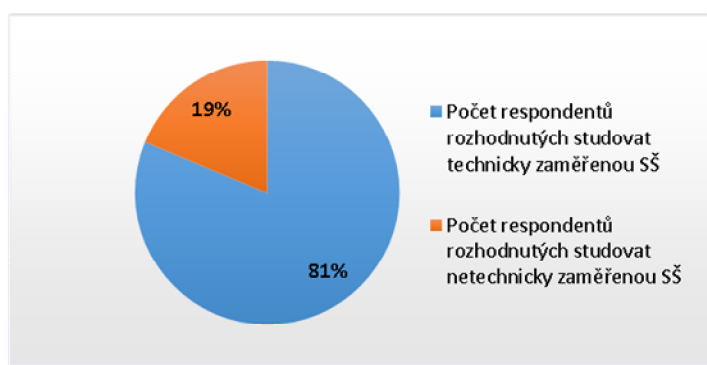
Litoměřice.

Počet rozhodujících se (zjištěno dotazováním)	18
Počet rozdaných dotazníků	16
Počet odevzdaných dotazníků	16
Počet zpracovatelných dotazníků	16

Poznámka ke sběru dotazníků:

- 1) Při rozdání dotazníků byli respondenti požádáni o vyznačení svého rozhodnutí o studiu na technicky, či netechnicky zaměřené SŠ.
- 2) Z celkového počtu odevzdaných dotazníků nebyl žádný vyřazen.
- 3) Výsledky ukazatelů v procentech jsou zaokrouhleny na celá čísla.

Grafické vyjádření % poměru frekventantů kroužků rozhodnutých o studiu na technicky, či netechnicky zaměřené škole.

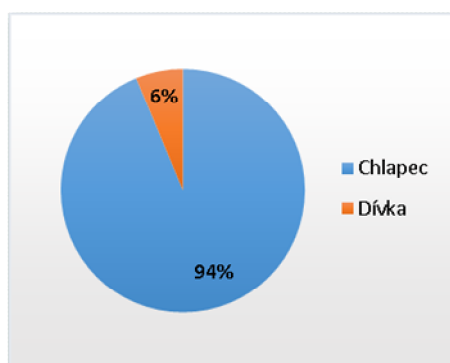

Počet respondentů rozhodnutých studovat technicky zaměřenou SŠ	13
Počet respondentů rozhodnutých studovat netechnicky zaměřenou SŠ	3

Vyhodnocení otázky č. 1

Pohlaví respondenta	Počet
Chlapec	15
Dívka	1

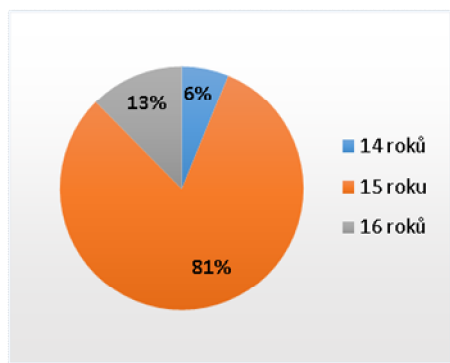
Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se chlapců a dívek

Vyhodnocení otázky č. 2

Věk rozhodujících se respondentů	Počet
14 let	1
15 let	13
16 let	2

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů dle dosaženého věku

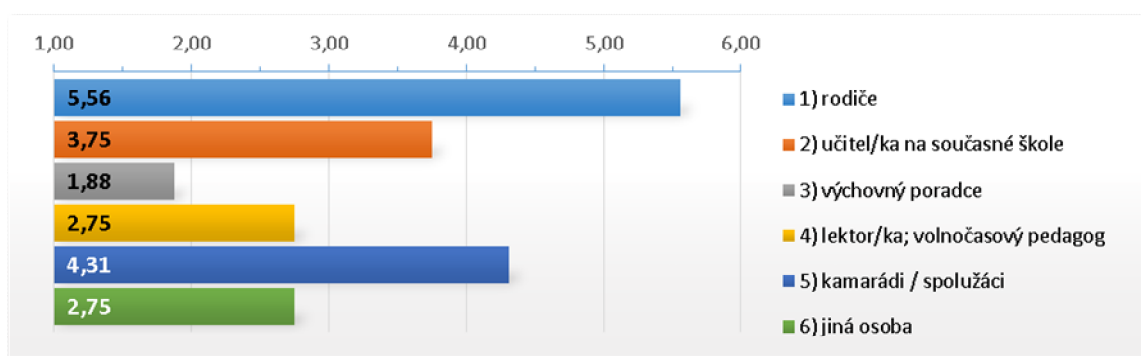
Vyhodnocení otázky č. 3

Kdo Tě ovlivnil při úvahách o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí, (1 nejvíce; 6 nejméně)

rodiče	3	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	3	1	1	5,56
učitel/ka v současné škole	4	3	2	5	5	3	3	4	4	2	3	3	3	4	2	2	3,75
výchovný poradce	5	4	6	6	6	5	6	5	6	4	6	6	5	6	3	3	1,88
lektor/ka; volnočasový pedagog	6	5	3	4	4	4	4	3	5	3	5	4	4	5	5	4	2,75
kamarádi / spolužáci	2	1	4	3	3	2	2	2	1	5	4	2	2	1	4	5	4,31
jiná osoba	1	6	5	2	2	6	5	6	3	6	1	5	6	2	6	6	2,75

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Respondenti nejčastěji odpověděli, že při rozhodování je ovlivnili rodiče, druhou nejčastější odpovědí bylo ovlivnění od kamarádů a spolužáků, následuje odpověď, že učitelé ze současné školy, volnočasoví pedagogové, jiné osoby – většinou příbuzní. Nejméně byli respondenti ovlivněni výchovnými poradci.

Vyhodnocení otázky č. 4

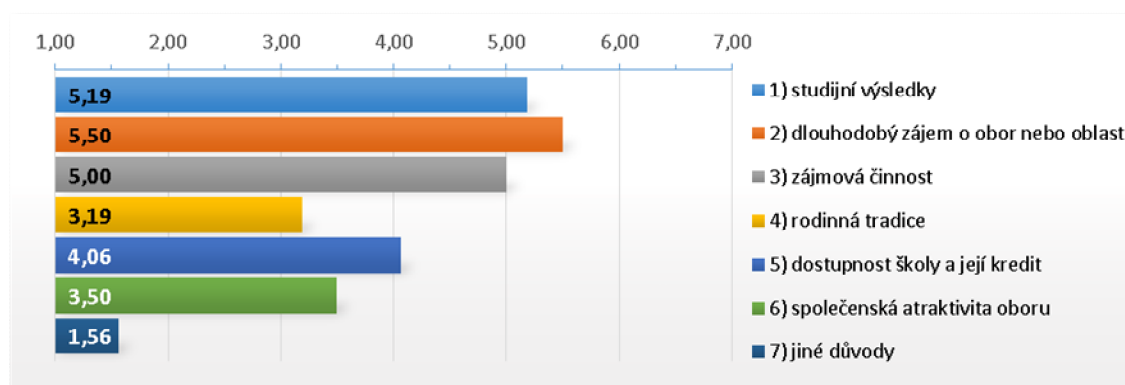
CoTě ovlivnilo při úvaze o výběru dalšího studia?

Seřad' podle pořadí, (1 nejvíce; 7 nejméně)

studijní výsledky	4	1	4	1	1	2	1	3	6	1	3	2	4	3	7	2	5,19
dlouhodobý zájem o obor nebo oblast	1	2	1	5	5	1	3	4	7	3	1	1	2	2	1	1	5,50
zájmová činnost	2	3	3	3	3	5	2	5	3	2	2	3	1	4	4	3	5,00
rodinná tradice	3	4	6	2	2	6	5	6	5	5	7	7	5	7	2	5	3,19
dostupnost školy a její kredit	5	5	2	4	4	3	6	1	1	6	4	4	6	5	3	4	4,06
společenská atraktivita oboru	6	6	5	6	6	4	4	2	4	4	5	5	3	1	5	6	3,50
jiné důvody	7	7	7	7	7	7	7	7	2	7	6	6	7	6	6	7	1,56

Poznámka: jinými důvody bylo označeno následování spolužáka nebo kamaráda do nové školy

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Nejčastější odpovědi respondentů byl dlouhodobý zájem o obor, druhou nejčastější odpovědi byly studijní výsledky, následovány zájmovou činností, tato tři kritéria jsou dominantní. Další odpovědi jsou v pořadí dostupnost školy, společenská atraktivita oboru, rodinná tradice a nejméně byli respondenti ovlivněni jinými důvody, což bylo následování spolužáka do nové školy.

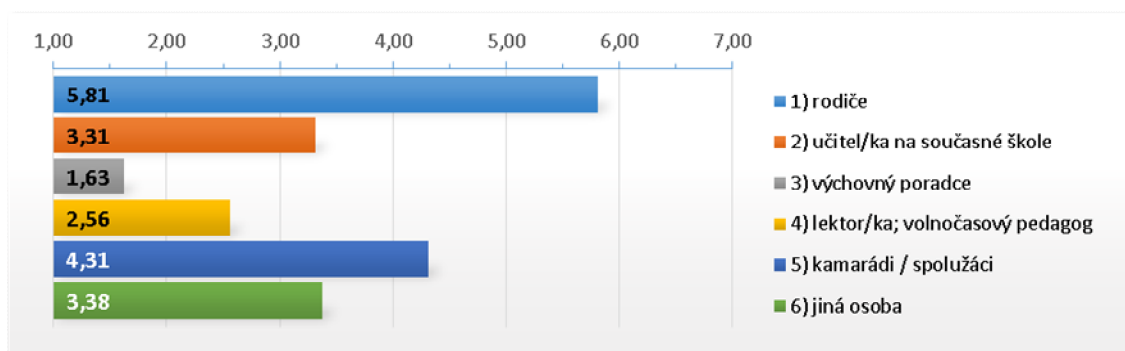
Vyhodnocení otázky č. 5

Kdo Ti pomáhal při rozhodování o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí, (1 nejvíce; 6 nejméně)

rodiče	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	5,81
učitel/ka v současné škole	4	6	4	5	4	3	4	4	4	2	3	4	3	4	2	3	3,31
výchovný poradce	5	5	6	6	6	5	6	5	6	4	6	5	4	5	6	6	1,63
lektor/ka; volnočasový pedagog	6	4	5	4	5	4	3	3	5	3	4	6	5	6	3	5	2,56
kamarádi / spolužáci	1	2	3	3	2	2	2	2	2	5	5	2	2	2	4	4	4,31
jiná osoba	2	3	2	2	3	6	5	6	3	6	1	3	6	3	5	2	3,38

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Respondenti uvedli, že nejčastěji jim s rozhodováním pomáhali rodiče, druhou nejčastější odpovědí byli kamarádi a spolužáci. Třetí nejčastější odpovědí jiné osoby, což dle dotazovných byli sourozenci, příbuzní a známí rodičů. Následují odpovědi v pořadí učitele ze současné školy, volnočasoví pedagogové a výchovní poradci.

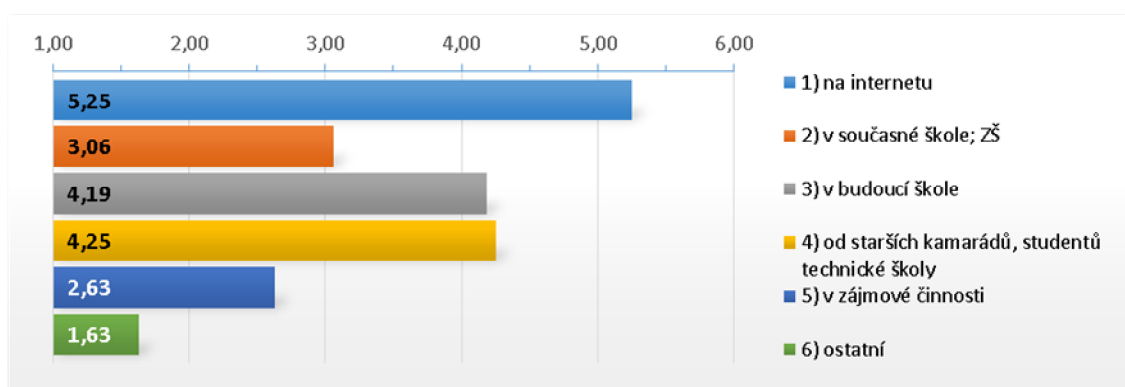
Vyhodnocení otázky č. 6

Kde jsi hledal informace při rozhodování o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí, (1 nejvíce; 6 nejméně)

na internetu	1	2	2	3	1	2	1	1	2	2	1	3	2	2	1	2	5,25
v současné škole; ZŠ	5	3	3	4	5	4	5	3	5	3	6	1	4	6	3	3	3,06
v budoucí škole	2	4	1	2	2	3	3	2	4	4	2	2	3	3	2	6	4,19
od starších kamarádů, studentů technické školy	3	5	4	1	3	1	2	4	1	1	3	4	1	1	5	5	4,25
v zájmové činnosti	4	1	5	5	4	5	4	5	6	5	4	5	5	4	4	4	2,63
ostatní	6	6	6	6	6	6	6	6	3	6	5	6	6	5	6	1	1,63

Grafické vyjádření poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

U hledání informací o budoucí škole respondenti uvedli na prvním místě internet, jako nejrozšířenější zdroj, druhou nejčastější odpovědí bylo získávání informací od starších kamarádů, kteří na budoucí škole studují. Na třetím místě mezi zdroji uvádí, že přímo v budoucí škole. Další odpovědi jsou v pořadí, že v současné škole a v zájmové činnosti. Na posledním místě ostatní zdroje, např. z tisku.

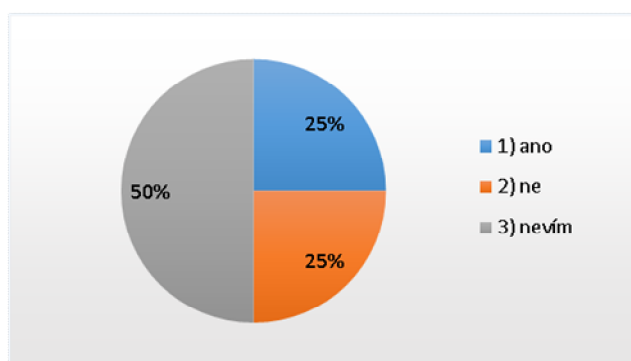
Vyhodnocení otázky č. 7

Vzpomeneš si, kdy ses začal zabývat myšlenkou o studiu na technicky zaměřené střední škole?

Zaškrtni jednu odpověď

ano	1	1		1		1									4
ne							1				1		1	1	4
nevím			1		1		1	1	1		1			1	8

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů

Na dotaz polovina respondentů odpověděla, že neví, druhou nejčastější reakcí byly se shodným počtem kladná i záporná odpověď.

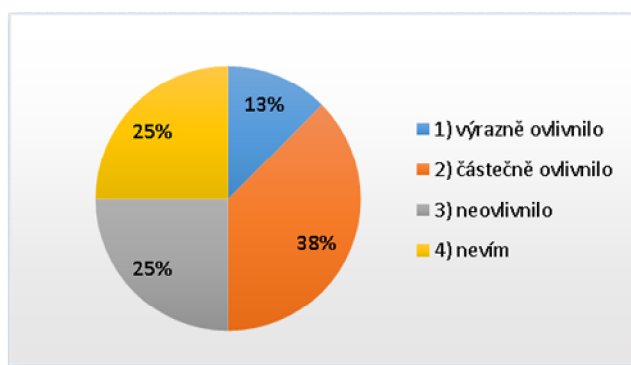
Vyhodnocení otázky č. 8

**Ovlivnilo tvé rozhodování o budoucím směru studia docházení do kroužku,
(technicky zaměřeného klubu)?**

Zaškrtni jednu odpověď

výrazně ovlivnilo	1	1															2
částečně ovlivnilo					1	1	1			1	1			1			6
neovlivnilo			1						1	1			1				4
nevím				1	1									1		1	4

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů

Nejvíce respondentů odpovědělo, že částečně ovlivnilo, druhou nejčastější odpovědí, je se stejným počtem respondentů nevím a neovlivnilo. Třetí nejčastější odpovědí bylo, že výrazně ovlivnilo. Lze usuzovat, že polovina respondentů byla do jisté míry ovlivněna při svém rozhodování o směru studia.

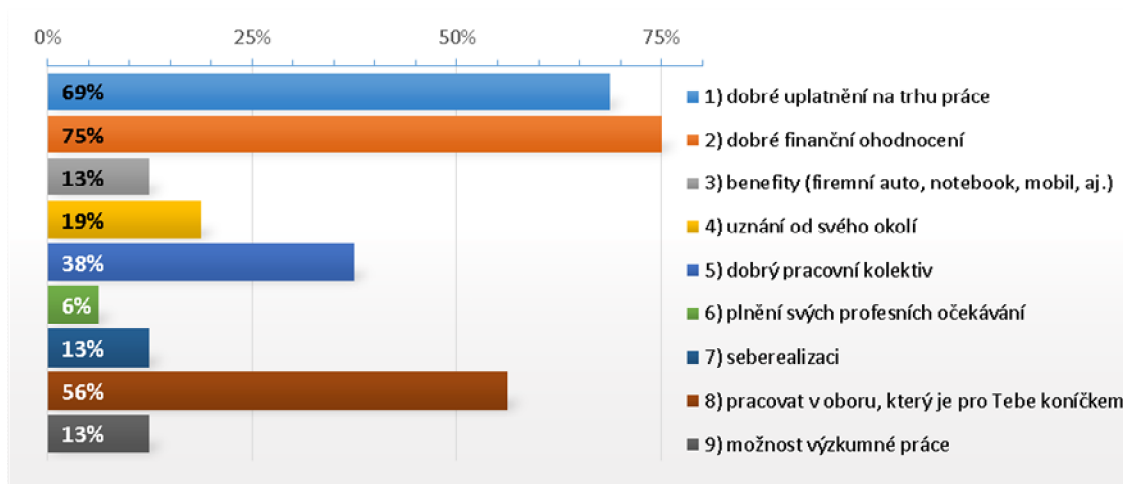
Vyhodnocení otázky č. 9

Domníváš se, že technický obor může být atraktivní a v budoucnosti Ti přinese:

Označ tři pro Tebe nejdůležitější odpovědi

dobré uplatnění na trhu práce			1		1	1	1		1	1		1	1	1		1	11
dobré finanční ohodnocení			1	1	1		1	1	1		1	1	1	1	1		12
benefity, (firemní auto, notebook, mobil, apod.)													1	1		2	
uznání od svého okolí							1			1	1					3	
dobrý pracovní kolektiv				1	1		1	1			1				1	6	
plnění svých profesních očekávání	1															1	
seberealizaci							1					1				2	
pracovat v oboru, který je pro Tebe koníčkem	1	1	1			1			1	1			1		1	1	9
možnost výzkumné práce				1				1								2	

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Na dotaz o atraktivitě a budoucích očekáváních od technického oboru nejvíce respondentů odpovědělo v následujícím pořadí: dobré finanční ohodnocení, dobré uplatnění na trhu práce, práce v oboru, který je koníčkem a dobrý pracovní kolektiv.

Následuje odpověď uznání svého okolí. Dále mají žáci stejné očekávání o možnosti výzkumné práce, seberealizace a benefitů. Naopak nejméně vidí ve své budoucnosti splnění svých profesních očekávání.

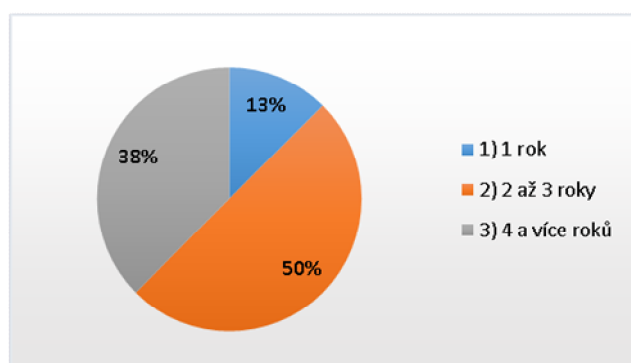
Vyhodnocení otázky č. 10

Jaká oblast techniky a přírodních věd Tě nejvíce zajímá?

Zaškrtni jednu odpověď

elektrotechnika			1	1	1					1			1	1	1	7
robotika									1							1
modelářství		1									1	1				3
informační technologie, programování						1	1									2
zpracování materiálů																0
přírodní vědy, matematika, fyzika, chemie																0
astronomie a kosmonautika																0
strojírenství	1				1			1								3
technika versus životní prostředí																0

Grafické vyjádření rozhodujících se respondentů dle délky doby technického zájmu

Nejčastější odpovědí frekventantů na dobu provozování svého zájmu bylo rozmezí 2 – 3 roků, následuje odpověď 4 a více roků, nejméně odpovědí bylo na dobu do 1 roku.

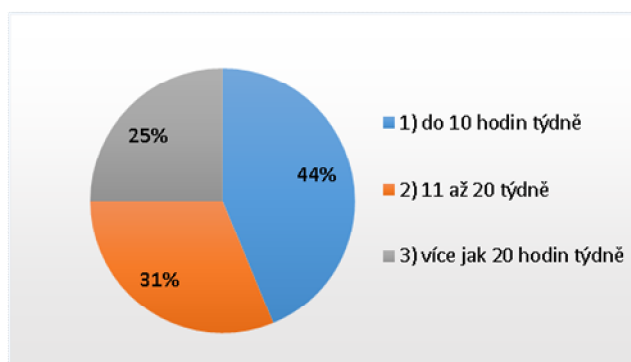
Vyhodnocení otázky č. 12

Kolik času týdně věnuješ své hlavní zájmové činnosti?

Tvůj odhad (počet hodin)

do 10 hodin týdně	1	1	1				1			1			1	1			7	
11 až 20 týdně					1	1		1			1					1		5
více jak 20 hodin týdně				1					1				1				1	4

Grafické vyjádření rozhodujících se respondentů dle počtu hodin, po které se věnují své hlavní zájmové činnosti

Nejvíce respondentů uvedlo, že týdně věnují svému hlavnímu zájmu do 10 hodin, druhou nejčastější odpovědí bylo rozmezí 11 až 20 hodin a třetí časové penzum více jak 20 hodin týdně.

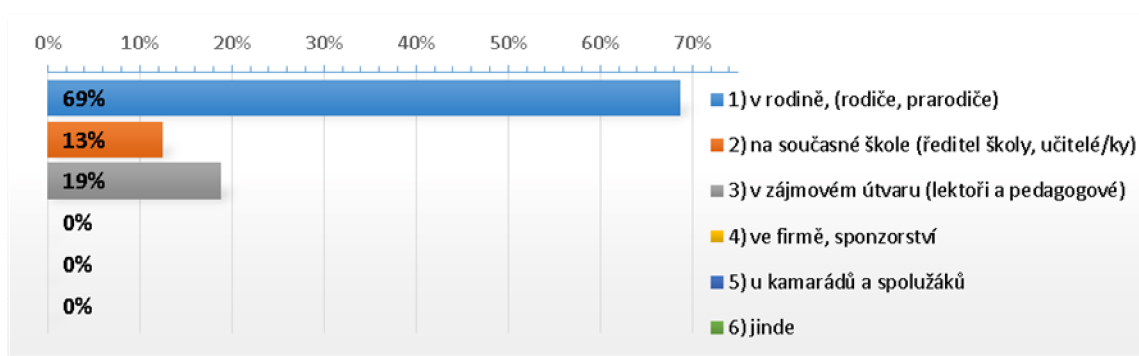
Vyhodnocení otázky č. 13

Kde nacházíš největší podporu Tvé hlavní zájmové činnosti?

Zaškrtni jednu odpověď

v rodině, (rodiče, prarodiče)			1	1	1	1		1	1	1		1	1		1	1	11
v současné škole, (ředitel školy, učitelé/ky)	1										1						2
v zájmovém útvaru, (lektoři a pedagogové)		1					1							1			3
ve firmě, sponzorství																	0
u kamarádů a spolužáků																	0
jinde																	0

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů dle priorit

Nejvíce respondentů na dotaz o podpoře hlavní zájmové činnosti odpovědělo, že doma v rodině, tato odpověď je dominující, druhou nejčastější odpovědí byla podpora ze strany zájmového útvaru a následovala odpověď na podporu ze současné školy.

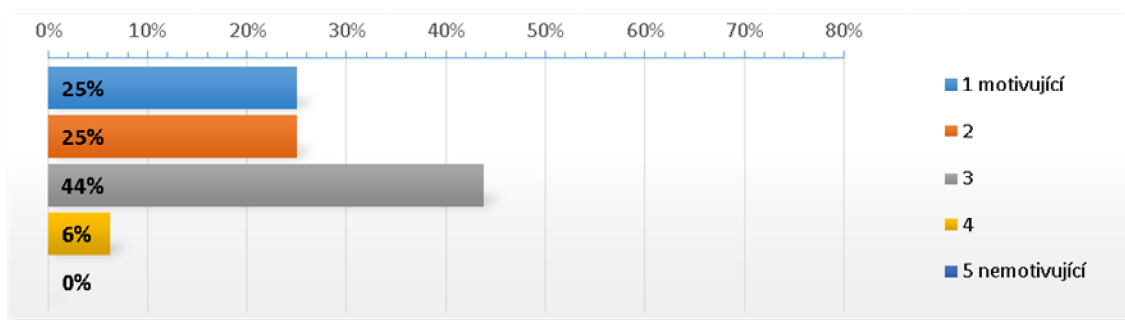
Vyhodnocení otázky č. 14

Při výběru Tvého budoucího studia a profesní orientace byla Tvá zájmová činnost motivující?

Zakroužkuj jednu odpověď; číslo 1 až 5

1 motivující	1				1								1	1			4
2			1			1									1	1	4
3		1		1			1	1	1	1	1						7
4													1				1
5 nemotivující																	0

Grafické vyjádření % poměru rozhodujících se respondentů dle motivace

Nejčastější odpovědi respondentů zda byla zájmová činnost motivující při výběru studia, ve škále odpovědí 1 – 5 (1 motivující; 5 nemotivující) bylo hodnocení 3, tj. průměrně motivující, druhou nejčastější odpovědí bylo se stejným hodnocení 1 a 2, tj. motivující, následuje hodnocení za 4, téměř nemotivující.

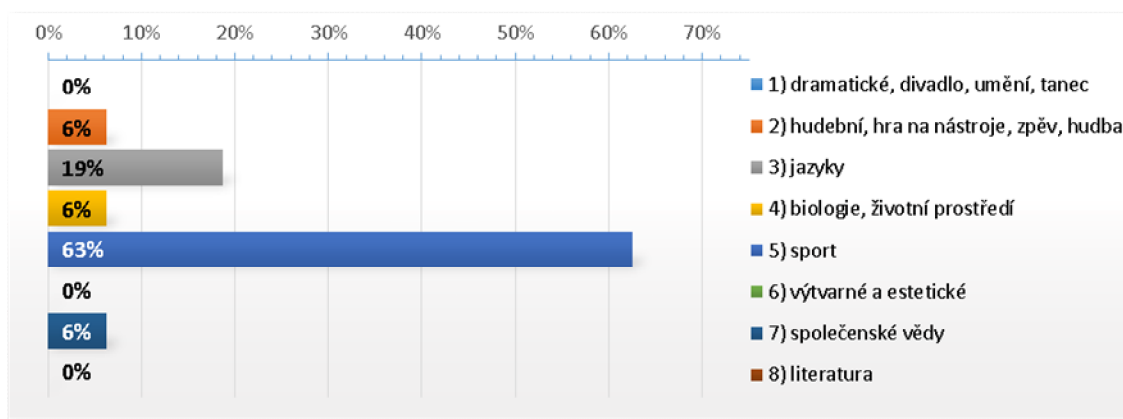
Vyhodnocení otázky č. 15

Zapojuješ se v současnosti do nějaké soutěžní činnosti v oboru Tvého odborného zájmu?

ano	1	1													1	1	4
ne			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			12

Poznámka: soutěžní činnosti, elektronika, robotika, modelářské soutěže

Grafické vyjádření % rozhodujících se respondentů dle dalšího zájmu

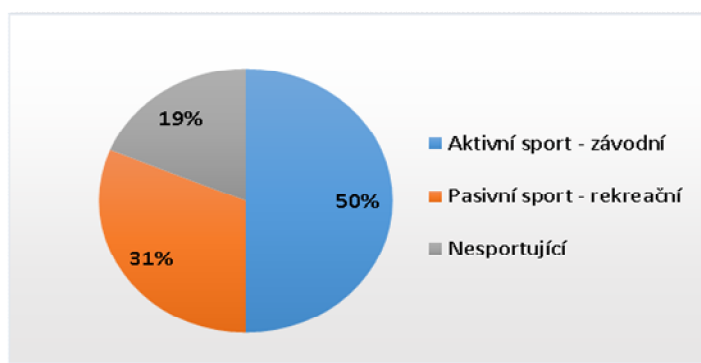
Nejčastější odpovědí respondentů na dotaz o další zájmové činnosti byl jednoznačně sport, druhým nejčastějším zájmem byly jazyky a na třetím místě shodně preferovány hudební zájmy, biologie se životním prostředím a společenské vědy.

Vyhodnocení otázky č. 16 – doplňující

Aktivita při rovozování sportu

Aktivní sport – závodní	8
Pasivní sport – rekreační	5
Nesportující	3

Grafické vyjádření sportovní aktivity rozhodujících se respondentů

Nejčastější odpovědí u respondentů byl aktivní sport – závodní (celkem polovina oslovených), druhou nejrozšířenější odpovědí byli sportovci rekreační a třetí v pořadí nesportující.

3.6.3 Shrnutí šetření

Na základě vyhodnocení dotazníků bylo u obou skupin respondentů zjištěno, že nejdůležitější roli při rozhodování o budoucím studiu mají rodiče. Na bodové škále se tento fakt promítá hodnotami 5,71 (Praha) a 5,56 (Litoměřice). Jako druhý nejsilnější faktor je názor a ovlivnění od kamarádů a spolužáků, kde u obou skupin respondentů je výsledek 3,97 (Praha) a 4,31 (Litoměřice) bodu. Třetím nejsilnějším faktorem je ovlivnění učitelem/učitelkou ze stávající školy, které je vyjádřeno téměř shodnými hodnotami 3,71 (Praha) a 3,75 (Litoměřice) bodu. Teprve na čtvrtém místě se umístilo ovlivnění volnočasovými aktivitami ve spojení s vedoucími kroužků s hodnotami 3,23 (Praha) a 2,75 (Litoměřice) bodů.

Na základě výše uvedených údajů lze konstatovat, že hypotéza č. 1 nebyla potvrzena. Výzkumem nebylo potvrzeno, že volnočasové aktivity zásadně ovlivňují volbu dalšího studia. Z uvedeného vyhodnocení lze usuzovat, že vliv pedagogů na základní škole patří k důležitým faktorům, které ovlivňují rozhodování žáků o jejich dalším studiu. Vliv výchovných poradců se dle šetření umístil až na poslední místo ze zkoumaných vlivů, a to s hodnotami 1,77 (Praha) a 1,88 (Litoměřice) bodů. Toto zjištění je možno považovat za překvapivé, avšak pro širší závěry by muselo být získáno větší množství údajů, je předpoklad, že nelze závěry zobecňovat. V kontextu této práce lze primárně konstatovat, že hypotéza č. 1 nebyla potvrzena.

Při porovnávání motivačních faktorů pro výzkum hypotézy č. 2 bylo dosaženo

u obou skupin respondentů těchto závěrů

Motivační faktory	Stanice techniků Praha	TKM Litoměřice
4. Co Tě ovlivňovalo při výběru dalšího studia?	Dlouhodobý zájem o obor 5,57	Dlouhodobý zájem o obor 5,50
5. Kdo pomáhal s výběrem studia?	Rodiče 5,86	Rodiče 5,81
6. Kde jsi hledal informace o dalším studiu?	Internet 5,14	Internet 5,25

8. Ovlivnilo Tě docházení do technicky zaměřeného kroužku?	Ovlivnilo 19 respondentů To je 55% z oslovených	Ovlivnilo 8 respondentů To je 50% z oslovených
12. Kolik času věnuješ své zájmové činnosti?	Do 10 hodin 57% Do 20 hodin 29% Nad 20 hodin 14% respondentů	Do 10 hodin 44% Do 20 hodin 31% Nad 20 hodin 25% respondentů
14. Při výběru Tvého budoucího studia a profesní orientace byla Tvá zájmová činnost motivující?	Na škále 1 motivující – 5 nemotivující Největší počet 16 uvádí hodnotu 3 To je 46% z oslovených	Na škále 1 motivující – 5 nemotivující Největší počet 7 uvádí hodnotu 3 To je 44% z oslovených

Na základě vyhodnocení výše uvedených údajů lze usuzovat, že spektrum a význam motivačních faktorů pro volbu střední školy je u obou dotazovaných skupin žáků podobný a tím je možno konstatovat, že hypotéza č. 2 byla potvrzena. Zajímavé je zjištění, že většina respondentů hodnotí motivaci k budoucímu studiu prostřednictvím zájmové činnosti ve středu škály. Pouze 17% (Praha) a 25% (Litoměřice) dotázaných uvádí, že jejich zájmová činnost je pro ně motivujícím faktorem. Zjištěná skutečnost může být ovšem zkreslena určitou nerozhodností respondentů.

Ohledně hypotézy č. 3 lze konstatovat, že většina frekventantů technicky zaměřených kroužků DDM dané věkové kategorie si zvolila technicky zaměřenou střední školu. Z provedeného šetření bylo zjištěno, že u respondentů ze Stanice techniků Praha převažuje u většiny ovlivnění zájmovou činností při volbě technicky zaměřené školy. Z celkového počtu dotazovaných ve Stanici techniků Praha si 74% respondentů zvolilo technicky zaměřenou školu. U respondentů z Technického klubu mládeže Litoměřice je to dokonce 81%.; v kontextu s výrokem, že zájmová činnost neovlivnila výběr školy 26% dotazovaných respondentů ze Stanice techniků Praha a u Technického klubu mládeže Litoměřice pouze 19%, lze usuzovat, že zde hraje roli širší nabídka

dosažitelnost středních škol i netechnického typu v Praze a následná možnost studia na technicky zaměřené vysoké škole.

Skutečnost, že v Litoměřicích žádná škola ryze technického směru není a žáci musí dojíždět za technickým vzděláním do okolních měst, neovlivnila jejich rozhodování při výběru dalšího vzdělávání.

Na základě uvedených údajů lze hypotézu č. 3 potvrdit a následně konstatovat, že frekventanti technicky zaměřených kroužků jsou při výběru technicky zaměřených škol svými mimoškolními zájmy ovlivňováni. Toto ovlivnění samozřejmě nebylo zjištěno u všech dotazovaných, není ovšem přehlédnutelné, ba naopak je důležité. Stejně tak nelze tvrdit, že jejich technicky zaměřený zájem začal až navštěvováním kroužku.

Tato práce se věnovala vztahu technické zájmové činnosti dětí k výběru budoucího studia na střední škole. Pokud toto téma je posuzováno v širších souvislostech a z pohledu historie je možné se domnívat, že výběr dalšího studia a profesní orientace byly vždy ovlivňovány rodinným prostředím, vlivem rodinné tradice a úrovní společenského vědomí. Stejně tak technickou vyspělost, úroveň vědy a techniky v daném momentu, atraktivnost určitého oboru, je možné považovat za motivující.

Dotazníkovým šetřením bylo ověřeno, že hlavními faktory, které ovlivňují výběr dalšího studia, jsou rodina, kolektiv kamarádů a spolužáků, pedagogové a teprve čtvrtým faktorem je zájmová oblast, které se respondenti věnují. Zde se naskýtá otázka, zda tak malý vzorek je dostatečně reprezentativní k relevantním závěrům.

Pokud lze přistoupit na tezi, že vzorek a výběr lokalit má relevantní vypovídající hodnotu, je možné získané závěry zobecnit a využít v pedagogické praxi. Pro potvrzení výše uvedených závěrů by bylo vhodné rozšířit pole výzkumu jak v četnosti respondentů, tak v různorodosti lokalit. Takto koncipovaný výzkum by byl nad rámec a možnosti této práce.

Stejně lze uvažovat i o dalších výstupech tohoto šetření, kde bylo zjištěno, že spektrum motivačních faktorů, které ovlivňují výběr dalšího studia, se prakticky v obou lokalitách shodují. Poukázat je možné na data pouze ze dvou volnočasových středisek. U rozšíření počtu středisek v různých lokalitách je možné předpokládat zpřesnění výsledků, ale též

zisk doplňujících informací, které se samozřejmě vztahují k hospodářskému zaměření lokality, míře nezaměstnanosti, sociálnímu složení a jejich vliv na volbu studia a profesní orientaci.

V poslední části výzkumu bylo prokázáno, že dlouhodobý zájem z hlediska věku respondentů o technické aktivity je motivujícím prvkem pro výběr dalšího studia. Vysoké procento respondentů (74%, resp. 81%) uvádí, že si zvolilo technicky zaměřenou školu, přestože se část z nich subjektivně domnívá, že jejich ovlivnění zájmovou aktivitou je ve středu škály „motivující – nemotivující“. Zde se naskýtá otázka, jaké další faktory tedy ovlivňují výběr technicky zaměřené školy? Je rozhodující dosažitelnost školy v místě? Je nutné dojíždět do školy, a jakou vzdálenost je nutné překonat? Má škola ubytování a jak je nákladné? Co dalšího škola nabízí? Jakou roli hrají náklady na studium a jaká je uplatnitelnost na trhu práce? Je vůbec v lokalitě dosažitelné nějaké technické zájmové vzdělávání? To je celá řada otázek, které by umožnily pokračování této práce a zvýšení její relevantnosti, či prokázání opaku.

3.6.4 Vyhodnocení rozhovorů s volnočasovými pedagogy ze Stanice techniků v Praze

Počet rozhovorů: 5

- 1) volnočasový pedagog; zaměstnanec Stanice techniků; specializace elektrotechnika, elektronika, programování, PC kurzy
- 2) volnočasový pedagog; zaměstnanec Stanice techniků; specializace modelářství a robotika
- 3) volnočasový pedagog; externista; specializace modelářství
- 4) volnočasový pedagog; externista; specializace elektronika, robotika
- 5) volnočasový pedagog; externista; specializace modelářství

Poznámka Uvedené odpovědi jsou přepsány z jednotlivých rozhovorů

Oblast č. 1

Kdo přivádí děti k zájmu o technickou zájmovou činnost?

Odpovědi:

- 1) rodiče
- 2) většinou rodiče
- 3) rodiče, kamarádi
- 4) spolužáci, kamarádi
- 5) rodiče, samy děti

Jakým způsobem se k této činnosti dostávají?

Odpovědi:

- 1) informace ze školy, internetu, Dny otevřených dveří
- 2) informace od rodičů, od spolužáků, kamarádů
- 3) informace z internetu, doporučení spolužáků, doporučení ze školy, vlastní zájem

4) to je různé, doporučení z letáků, ze školy, od vrstevníků

5) většinou od spolužáků

Kdo je v této činnosti podporuje?

Odpovědi:

1) především rodiče

2) rodiče, prarodiče

3) rodiče, rodinní příslušníci

4) rodiče, starší sourozenci

5) rodiče, někdo další z rodiny, kamarádi, instruktoři

Oblast č. 2

Kolik času a jak často se svěřenci věnují technické zájmové činnosti?

Odpovědi:

1) to je individuální, někdo pouze v kroužku, někdo i doma

2) mimo organizovanou činnost v kroužku nevím

3) po dobu kroužku, chlapci staví modely i doma, před závody tomu věnují hodně času

4) mimo dobu kroužku nevím

5) někteří pouze po dobu trvání kroužku, jiní i veškerý možný volný čas

Pomáhá jim tato činnost ve škole?

Odpovědi

1) jak komu, pokud najdou alespoň nějakou spojitost mezi předmětem a zájmem

2) ano, ale je to individuální

3) díky stavbě modelů spíš smysl pro přesnost, péli a trpělivost

4) doufám, pokud ne, tak si alespoň rozšíří obzory

5) většinou ano

Mají představu jak je jejich zájmová činnost finančně náročná?

Odpovědi:

1) orientačně znají, znají cenu za kroužek (cca 1500,- Kč za pololetí)

2) mají, vědí, kolik rodiče zaplatí za kroužek, další náklady někteří znají, jiní ne

3) mají a ti, kteří závodí, znají i další finanční náklady

4) ti menší mají přibližnou, větší jsou seznámeni s finanční náročností svého zájmu

5) rámcově ano

Dosahují v této činnosti úspěchů?

Odpovědi:

1) pouze někteří

2) podle toho co považujete za úspěch, pro mnohé je kroužek vyplnění části odpoledne

3) ti co aktivně závodí tak ano, ale těch je minimum

4) jen někteří, spíš jen vytrvalí jedinci

5) za úspěch lze považovat, když jim tato činnost pomůže ve škole a v běžném životě

Oblast č. 3

Domníváte se, že zájmová činnost ovlivní jejich rozhodování pro další studium?

Odpovědi:

1) částečně ano

2) u některých ano, jiné nasměrují rodiče

3) pravděpodobně ano, i když ne, tak alespoň získají základy manuální zručnosti

4) to je individuální, prohlašují, že je technika baví, tak snad

5) asi ano, moc se mi nesevřují

Mají děti již představu, jakému oboru by se chtěly v budoucnu věnovat?

Odpovědi:

1) přiměřeně ke svému věku

2) pouze někteří

3) zatím si představy o oboru idealizují, tak snad jim zájem o techniku vydrží

5) představu mají, ale někdy dost zkreslenou

6) představu asi mají

Mají děti již představu, jakých cílů by si chtěly dosáhnout?

Odpovědi:

1) to je individuální, jak kdo

2) jedinci, kteří jsou motivováni, nebo mají své vzory, tak ano

3) většinou si představují dobré platové podmínky, zajímavou práci, a podobně

4) někdo má a jde za svým cílem, většina vidí zatím školu, jako čas na rozhodování

5) výjimečně

3.6.5 Vyhodnocení rozhovorů s volnočasovými pedagogy z Technického klubu mládeže Litoměřice

Počet rozhovorů: **2**

- 1) volnočasový pedagog; externista; specializace modelářství a robotika
- 2) volnočasový pedagog; externista; specializace elektrotechnika a elektronika

Poznámka Uvedené odpovědi jsou přepsány z jednotlivých rozhovorů

Oblast č. 1

Kdo přivádí děti k zájmu o technickou zájmovou činnost?

Odpovědi:

- 1) rodiče, sourozenci, spolužáci
- 2) většinou rodiče, sourozenci

Jakým způsobem se k této činnosti dostávají?

Odpovědi:

- 1) informace z internetu, tisku, ze školy, doporučení od spolužáků
- 2) informace ze školy, doporučení od rodičů, kamarádů

Kdo je v této činnosti podporuje?

Odpovědi:

- 1) především rodiče, prarodiče
- 2) většinou rodina

Oblast č. 2

Kolik času a jak často se svěřenci věnují technické zájmové činnosti?

Odpovědi:

- 1) organizovaně 2 až 6 hodin týdně v klubu, doma je to individuální
- 2) celkové penzum času nevím

Pomáhá jim tato činnost ve škole?

Odpovědi:

- 1) ano, dle zájmového zaměření v klubu
- 2) pravděpodobně ano

Mají představu jak je jejich zájmová činnost finančně náročná?

Odpovědi:

- 1) znají, vědí cenu za kroužek (1000,- Kč za školní rok), další náklady znají pouze někteří
- 2) orientačně znají, celkové náklady znají jen někteří

Dosahují v této činnosti úspěchů?

Odpovědi:

- 1) někteří, při závodních činnostech
- 2) jen někteří

Oblast č. 3

Domníváte se, že zájmová činnost ovlivní jejich rozhodování pro další studium?

Odpovědi:

- 1) věřím, že alespoň částečně

2) pravděpodobně ano

Mají děti již představu, jakému oboru by se chtěly v budoucnu věnovat?

Odpovědi:

- 1) většinou mají adekvátně ke svému věku
- 2) to je dost individuální, část z nich určitě ano

Mají děti již představu, jakých cílů by si chtěly dosáhnout?

Odpovědi:

- 1) pokud jsou vhodně motivovány, tak ano
- 2) někteří ano, jiní zatím tápou

3.6.6 Srovnání výsledků rozhovorů s volnočasovými pedagogy ze Stanice techniků v Praze a z Technického klubu mládeže v Litoměřicích

Oblast č. 1

Z výsledků rozhovorů je zřejmé, že v obou případech největší podporu své zájmové činnosti mají v rodině. Obdobné jsou i odpovědi na dotaz kdo přivádí děti k zájmu o technickou činnost, zpravidla opět rodiče, případně sourozenci i další osoby, se kterými jsou v častém styku, jako jsou kamarádi a spolužáci.

O možnosti zapojení se do kroužků se dovídají od osob jim blízkých, ze školy, medií, některé přivádí i vlastní zájem.

Oblast č. 2

Penzum času, které děti věnují své volnočasové aktivitě je různé, je především ovlivněno intenzitou zájmu jedince, pro některé je to pouze vyplnění volné části odpoledne, pro jiné je to náplň veškerého volna, přesný časový údaj nebyl zjištěn. Na dotaz, zda jim pomáhá technická volnočasová aktivita ve škole byly odpovědi vesměs kladné.

U finanční náročnosti zájmu se odpovědi také shodují, děti jsou alespoň orientačně seznámeny s oblastí, další informace v této oblasti jsou ovlivněny zpravidla intenzitou zájmu, případně možnostmi rodiny.

Úspěchy „slaví“ pouze jedinci, kteří se intenzivně věnují svému zájmu a jsou podporováni rodinou.

O své budoucnosti většinou uvažují v intencích svého věku, jim známým informacím, dogmatům poplatným době, někdy si budoucnost i idealizují. Jsou mezi nimi jedinci, kteří mají již nyní svůj konkrétní a představu cesty k němu.

Obecně lze konstatovat, že mezi oběma zájmovými středisky není v této oblasti velký rozdíl a velikost aglomerace hlavního města Prahy a města Litoměřic není rozhodující.

3.6.7 Doporučení pro zvýšení zájmu o techniku u dětí a mládeže.

- Ke zvýšení zájmu o technické obory je nutné přistoupit již od samé prezentace techniky a řemesel.
- Zvýšit polytechnickou vzdělanost pedagogů na všech stupních vzdělávání, MŠ, ZŠ, SŠ.
- Zvýšit materiálně technickou základnu, tj. technické a konstrukční stavebnice na všech stupních vzdělávání.
- Najít systémové řešení pro rozvoj kreativního technického myšlení. Jako jedno z řešení se nabízí vytvoření center techniky a technického vzdělávání (Stanice techniků, Technické kluby, apod.). Tato centra (obvodní a okresní působnost), by mohla obsáhnout jak školní, tak mimoškolní technické aktivity soustředěním prostředků, technického vybavení a pedagogickým vedením.
- Vytvoření motivačního systému pro ZŠ k vyššímu zapojení do soutěží v oblasti techniky (např. programování, robotika).
- Větší počet exkurzí, které umožní žákům kontakt s reálnou praxí.
- U středních škol technického typu přiblížit osnovy i hloubku probírané látky z matematiky a fyziky gymnáziím, tak aby jejich absolventi nebyli znevýhodněni v procesu terciálního vzdělávání.

4 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo uvést, charakterizovat a zhodnotit vliv trávení volného času v oblasti technických zájmových aktivit dětí na rozhodování při výběru dalšího studia na střední škole a budoucího profesního směřování.

V teoretické části bylo provedeno shrnutí hlavních problémů, které ovlivňují, nebo mohou ovlivňovat volbu dalšího studia a výběru profesní orientace, lze konstatovat, že tato problematika je velice široká a faktory, které vstupují do rozhodovacího procesu, jsou značně různorodé. V odborné literatuře je této oblasti věnována značná pozornost jak v úrovni vlastních předpokladů, tak v úrovni poradenských služeb, které vychází z vypracovaných teorií profesní volby.

V empirické části bylo na respondentech ověřováno, zda technická zájmová činnost přímo ovlivňuje výběr dalšího studia. K ověření byla použita metoda dotazníku a řízených rozhovorů. Pro tento výzkum byla zvolena dvě obdobná střediska volného času, zabývající se technickými aktivitami. Záměrně byly zvoleny dvě zcela odlišné aglomerace, a to hlavní město Praha (více jak 1,2 mil. obyvatel) a město Litoměřice (cca 24 tisíc obyvatel).

Stanoveny byly tři hypotézy, jejich prostřednictvím mělo být ověřeno, jaké faktory ovlivňují volbu dalšího studia a profesní orientace.

Hypotéza č. 1 se v kontextu této práce nepotvrdila a lze konstatovat, že volba dalšího studia a profesního směřování je především ovlivněna rodiči, názorem spolužáků a kamarádů, působením pedagogů, teprve až na dalším místě zájmovou činností. Pokud lze uvažovat, že i zájmová činnost je pedagogicky ovlivňována, je možné konstatovat, že vliv pedagogů je pro volbu studia a budoucího povolání zásadní.

Hypotéza č. 2 měla odhalit spektrum a význam motivačních faktorů výběru dalšího studia. Vyhodnocení priorit motivačních faktorů ukázalo, že v obou sledovaných volnočasových střediscích se tyto priority shodují, a že zájmová činnost je podpůrným faktorem. Z uvedených údajů a vyhodnocení vyplývá, že hypotézu je možné považovat za potvrzenou.

Hypotéza č. 3, která měla ověřit, zda většina frekventantů technicky zaměřených kroužků, v obou sledovaných oblastech si zvolila technicky orientovanou školu, se potvrdila. Z výsledků šetření je zřejmé, že vysoké procento frekventantů volí technicky zaměřenou školu, tudíž může být konstatováno, že technická zájmová činnost výběr budoucího studia do jisté míry ovlivňuje.

Cíle stanovené v této práci je možné považovat za splněné. Přesto je nutné si uvědomit, že závěry byly učiněny na základě určitého omezeného vzorku dětí a pouze ve dvou střediscích technické zájmové činnosti. Pro vyšší relevantnost výsledků by bylo nutné provést hlubší průzkum, který byl nad možností této práce. Další pokračování výzkumu by pomohlo ověřit širší platnost či neplatnost uváděných závěrů. Téma a závěry této práce by mohly posloužit k hlubšímu zájmu o tuto problematiku v době, kdy se společnosti chybí dostatek technicky orientovaných pracovníků ve všech sférách hospodářství a napomoci k většímu rozšíření technicky orientovaných středisek volného času.

Je možné se domnívat, že výsledky této práce by mohly přispět jako podpůrný argument pro zřizování středisek technické zájmové činnosti. V současnosti jsou k tomu vytvářeny podmínky z pozice MŠMT. Rok 2015 byl vyhlášen „Rokem průmyslu a technického vzdělávání“ a jednou z priorit je i podpora technického zájmového vzdělávání.

Seznam použité literatury

BERNÝ, L., CIPROVÁ, J., MERTIN, V. Poradce k volbě povolání: pro výchovné poradce a učitele ZŠ. Praha : Josef Raabe, 2002. ISSN 1801-8440.

ČAČKA, O. Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace. Vyd. 1. Brno: Doplněk, 2000. 377 s. ISBN 80-7239-060-0.

ČÁP, J. A MAREŠ, J. PSYCHOLOGIE PRO UČITELE. VYD. 2. PRAHA: PORTÁL, 2007. 655 S. ISBN 978-80-7367-273-7.

GRUND, B. Vzpomínky pana Bedřicha Grunda z Prahy. Society of Antique Modelers SAM78 [online]. 2006. vyd. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.sam78.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=113>

HLAĎO, P. Úvod do světa práce a volby povolání. Volba povolání [online]. 2008 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.vychova-vzdelavani.cz/uvod/>

HLAĎO, P. Svět práce: propedeutika pro učitele průřezového tématu Člověk a svět práce na středních odborných školách[online]. Brno: Mendelova univerzita vBrně, 2012. 138s. Dostupné z: <http://www.vychova-vzdelavani.cz/svetprace.pdf>. ISBN978-80-7375-606-2.

MEZERA, A. Pro jaké povolání se hodím?: jak si vybrat střední a vyšší odbornou školu a snad i budoucí povolání. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2008. viii, 296 s. ISBN 978-80-251-2395-9.

PÁVKOVÁ, J. a kol. Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

PRŮCHA, J., MAREŠ, J. a WALTEROVÁ, E. Pedagogický slovník. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2001. 274 s. ISBN 80-7178-579-2.

Trhlíková, J. Úlovcová, H. Vojtěch, J. Rozhodování žáků při volbě vzdělávací cesty a úspěšnost vstupu na trh práce. Praha: NÚOV [online]. 2008 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: http://www.nuov.cz/uploads/MS_setreniabsazam08final_prowww.pdf

VÁGNEROVÁ, M. Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

Zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Podpora žáků při volbě povolání, str. 16

Tabulka 2: Hollandova typologie, str. 19

Přílohy

Příloha číslo 1: Dotazník pro frekventanty technických zájmových kroužků

Příloha číslo 2: Dotazník pro volnočasové pedagogy

Příloha číslo 3: Žádost o provedení pedagogického výzkumu ve Stanici techniků

DDM hl. m. Prahy

Příloha číslo 4: Žádost o provedení pedagogického výzkumu v DDM Rozmarýn

Litoměřice – Technickém klubu mládeže Litoměřice

Příloha číslo 1: Dotazník pro frekventanty technických zájmových kroužků**Dotazník**

Vážení respondenti, žádám Vás o vyplnění krátkého anonymního dotazníkového šetření, které slouží ke zjištění informací o vlivu mimoškolní zájmové činnosti na Vaší motivaci při výběru dalšího studia. Získaná data budou pouze využita jako jeden z podkladů pro závěrečnou vysokoškolskou práci.

Děkuji za Váš čas a pečlivé vyplnění jednotlivých otázek.

Otázka č. 1

Pohlaví

Chlapec

Dívka

Otázka č. 2

Věk roků

Otázka č. 3

Kdo Tě ovlivnil při úvahách o budoucím oboru studia?

Seřad' podle pořadí, (1 nejvíce; 6 nejméně)

..... rodiče

..... učitel/ka na současné škole

..... výchovný poradce

..... lektor/ka zájmové činnosti; volnočasový pedagog

..... kamarádi / spolužáci

..... jiná osoba, doplň kdo:.....

Otázka č. 4

Co Tě ovlivnilo při úvaze o výběru dalšího studia?

Seřaď podle pořadí, (1 nejvíce, 7 nejméně)

..... studijní výsledky

..... dlouhodobý zájem o obor nebo oblast

..... zájmová činnost

..... rodinná tradice

..... dostupnost školy a její kredit

..... společenská atraktivita oboru

..... jiné důvody – jaké:

Otázka č. 5

Kdo Ti pomáhal při rozhodování o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí, (1 nejvíce; 6 nejméně)

..... rodiče

..... učitel/ka na současné škole

..... výchovný poradce

..... lektor/ka zájmové činnosti; volnočasový pedagog

..... kamarádi / spolužáci

..... jiná osoba, doplň kdo:

Otázka č. 6

Kde jsi hledal informace při rozhodování o budoucím oboru studia?

Seřaď podle pořadí, /1 nejvíce; 6 nejméně/

..... na internetu

..... v současné škole; ZŠ

..... v budoucí škole /např. Den otevřených dveří/

..... od starších kamarádů, studentů technické školy

..... v zájmové činnosti

..... ostatní

Otázka č. 7

Vzpomeneš si, kdy ses začal zabývat myšlenkou o studiu na technický zaměřené střední škole?

Zaškrtni jednu odpověď.

1) ano

2) ne

3) nevím

Otázka č. 8

Ovlivnilo Tvé rozhodování o budoucím směru studia docházení do kroužku, (technicky zaměřeného klubu)?

Zaškrtni jednu odpověď

1) výrazně ovlivnilo

2) částečně ovlivnilo

3) neovlivnilo

4) nevím

Otázka č. 9

Domníváš se, že technický obor může být atraktivní a v budoucnosti Ti přinese:

Označ tři pro Tebe nejdůležitější odpovědi

- 1) dobré uplatnění na trhu práce
- 2) dobré finanční ohodnocení
- 3) benefity, (firemní auto, notebook, mobil, apod.)
- 4) uznání od svého okolí
- 5) dobrý pracovní kolektiv
- 6) plnění svých profesních očekávání
- 7) seberealizaci
- 8) pracovat v oboru, který je pro Tebe koníčkem
- 9) možnost výzkumné práce

Otázka č. 10

Jaká oblast techniky a přírodních věd Tě nejvíce zajímá:

Zaškrtni jednu odpověď

- 1) elektrotechnika
- 2) robotika
- 3) modelářství
- 4) informační technologie, programování
- 5) zpracování materiálů
- 6) přírodní vědy, matematika, fyzika, chemie
- 7) astronomie a kosmonautika
- 8) strojírenství
- 9) technika versus životní prostředí

10) fotografie/film

11) design a architektura

12) jiná, doplň

Otázka č. 11

Jak dlouho se věnuješ zájmu o techniku?

Zaškrtni jednu odpověď

1) 1 rok

2) 2 až 3 roky

3) 4 a více roků

Otázka č. 12

Kolik času týdně věnuješ své hlavní zájmové činnosti?

Tvůj odhad

Činnost hodin týdně

Otázka č. 13

Kde nacházíš největší podporu Tvé hlavní zájmové činnosti?

Zaškrtni jednu odpověď

1) v rodině, (rodiče, prarodiče)

2) na současné škole, (ředitel školy, učitelé/ky)

3) v zájmovém útvaru, (lektoři a odborní pedagogové)

4) ve firmě, sponzorství

5) u kamarádů a spolužáků

6) jinde, kde

Otázka č. 14

Při výběru Tvého budoucího studia a profesní orientace byla Tvá zájmová činnost motivující?

Zakroužkuj jednu odpověď; číslo 1 až 5

Motivující 1; 2; 3; 4; 5 nemotivující

Otázka č. 15

Zapojuješ se v současnosti do nějaké soutěžní činnosti v oboru Tvého odborného zájmu?

1) ano

2) ne

Doplň jaké:

Otázka č. 16

Jaké další zájmové oblasti Tě vážně zajímají?

Zaškrtni jednu odpověď

1) dramatické, divadlo, umění, tanec

2) hudební, hra na nástroje, zpěv, hudba

3) jazyky

4) biologie, životní prostředí

5) sport, jaký aktivně/pasivně

6) výtvarné a estetické

7) společenské vědy

8) literatura

Příloha číslo 2: Dotazník pro volnočasové pedagogy

Oblasti rozhovoru s vedoucími kroužků (volnočasovými pedagogy) pro zjištění motivačních faktorů, které ovlivňují rozhodnutí dětí zapojit se do zájmové činnosti s následnou možností výběru technicky zaměřené střední školy.

Oblast č. 1

Kdo přivádí děti k zájmu o technickou zájmovou činnost?

Jakým způsobem se k této činnosti dostávají?

Kdo je v této činnosti podporuje?

Oblast č. 2

Kolik času a jak často se svěřenci věnují technické zájmové činnosti?

Pomáhá jim tato činnost ve škole?

Mají představu jak je jejich zájmová činnost finančně náročná?

Dosahují v této činnosti úspěchů?

Oblast č. 3

Domníváte se, že zájmová činnost ovlivní jejich rozhodování pro další studium?

Mají děti již představu, jakému oboru by se chtěly v budoucnu věnovat?

Mají děti již představu, jakých cílů by si chtěly dosáhnout?

Příloha číslo 3: Žádost o provedení pedagogického výzkumu ve Stanici techniků

DDM hl. m. Prahy

Stanice techniků DDM hl. m. PrahyIng. Pavel Beneš
Pod Juliskou 2a
160 00 Praha 6**Žádost o provedení pedagogického výzkumu.**

Vážený pane inženýre,

obracím se na Vás se žádostí o pomoc při realizaci výzkumné části mé bakalářské práce. Tato práce se zabývá problematikou faktorů ovlivňujících výběr zaměření střední školy u frekventantů technicky zaměřených kroužků z Domů dětí a mládeže, ve Vašem případě ze Stanice techniků DDM hl. m. Prahy.

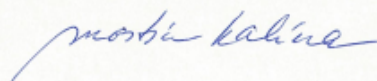
Cílem je téma studovat prostřednictvím písemného dotazování /dotazník Příloha č. 1/ a získat tak vhled do motivace volby studia technicky zaměřené střední školy. Současně pro doplnění informací provést rozhovor s vybranými volnočasovými pedagogy /otázky pro rozhovor Příloha č. 2/.

Žádám Vás tímto o souhlas s předáním přiložených dotazníků určených dětem Vaším volnočasovým pedagogům.

Informace získané prostřednictvím dotazníku jsou anonymní a získané informace budou použity pouze pro potřeby bakalářské práce.

Děkuji Vám za Vaši ochotu a spolupráci.

S pozdravem Martin Kalina.

Příloha č. 1 Dotazník pro frekventanty kroužků

Příloha č. 2 Otázky pro strukturovaný rozhovor s volnočasovými pedagogy

Dům dětí a mládeže hlavního města Prahy
Pod Juliskou 2a, 160 00 Praha 6, PČR
ICO: 00064289, DIČ: CZ0064289
Stanice techniků, Pod Juliskou 2a, 160 00 Praha 6

Příloha číslo 4: Žádost o provedení pedagogického výzkumu v DDM Rozmarýn

Litoměřice – Technickém klubu mládeže Litoměřice

DDM Rozmarýn Litoměřice
Mgr. Zuzana Bendová
Plešivecká 1836/15
412 01 Litoměřice

Žádost o provedení pedagogického výzkumu.

Vážená paní ředitelko,

obracím se na Vás se žádostí o pomoc při realizaci výzkumné části mé bakalářské práce. Tato práce se zabývá problematikou faktorů ovlivňujících výběr zaměření střední školy u frekventantů technicky zaměřených kroužků z Domů dětí a mládeže, ve Vašem případě z Technického klubu mládeže Litoměřice.

Cílem je téma studovat prostřednictvím písemného dotazování /dotazník Příloha č. 1/ a získat tak vhled do motivace volby studia technicky zaměřené střední školy. Současně pro doplnění informací provést rozhovor s vybranými volnočasovými pedagogy /otázky pro rozhovor Příloha č. 2/.

Žádám Vás tímto o souhlas s předáním přiložených dotazníků určených dětem Vaším volnočasovým pedagogům.

Informace získané prostřednictvím dotazníku jsou anonymní a získané informace budou použity pouze pro potřeby bakalářské práce.

Děkuji Vám za Vaši ochotu a spolupráci.

S pozdravem Martin Kalina.

Martin Kalina
DDM ROZMARÝN
Zuzana Bendová

Příloha č. 1 Dotazník pro frekventanty kroužků

Příloha č. 2 Otázky pro strukturovaný rozhovor s volnočasovými pedagogy